

Ο ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΠΙΣΗΜΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ»

ΕΤΟΣ ΛΔ' | ΙΩΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 72.18.308 | 1/15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1985 | ΑΡΙΘ. 17-18

Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΠΟΔΗΜΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ



Ἐντυπωσιακή ὑπῆρξε ἡ συμμετοχή τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας στό Α' Παγκόσμιο Συνέδριο Ἀποδήμων Ἑλλήνων πού διοργάνωσε ἡ Γεν. Γραμματεία τοῦ Ὑφ' ἑστίου Ἀποδήμων ἀπό 20 - 23 Ἰουλίου 1985, στό Ζάππειο Μέγαρο. Συμμετείχαν δυναμικά ὅλα τὰ Ὁρθόδοξα Πατριαρχεῖα καθώς καί ἡ Ἑλλαδική Ἐκκλησία μέ ἕκπρόσωπο τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ὁ ὁποῖος χαίρησε μέ θερμά λόγια τὸ Συνέδριο.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Α' Παγκόσμιο συνέδριο ἀποδήμων Ἑλλήνων. — Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Στοιχεῖα θεολογικῆς λειτουργικῆς. — Ἰωάννου Φουντούλη, Ἀπαντήσεις σέ λειτουργικές, κανονικές καί ἄλλες ἀπορίες. — Πρωτοπρ. Νικ. Στασινοπούλου, Ἐνοριακή ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. — Ἐπίκαιρα. — Ἀλεξ. Μ. Σταυ-

ροπούλου, Σχεδιάγραμμα πνευματικῆς γεωγραφίας. — Ἐνα βῆμα ἔμπρός. — Εὐχαριστήριο κληρικοῦ. — Βασ. Μουστάκη, Οἱ ἀθλοὶ τοῦ Σαμψών. — Πρεσβ. Ἄντ. Ἀλεξιοπούλου, Οἱ «νέες αἵρέσεις» στήν Εὐρωβουλή. — Εὐαγγέλου Π. Λέκκου, Εἰδήσεις πού ἐνδιαφέρουν τοὺς Ἐφημερίους. — Νέοι συνταξιῶχοι τοῦ ΤΑΚΕ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΘΕΟΜΗΤΟΡΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗΣ

Τοῦ κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ
Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Β'

Οἱ ἐκδηλώσεις τιμῆς καὶ εὐλαθείας πρὸς τὴν Παναγία, πού διαποτίζουν τὴν ὀρθόδοξη λατρεία καὶ τὰ ὀρθόδοξα λειτουργικά κείμενα, ἔχουν τίς ρίζες τους στὶς λατρευτικὲς ἐκδηλώσεις τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἤδη τὸν 2ο καὶ 3ο αἰῶνα γνώριζε ἐπικλήσεις καὶ ἱκεσίες πρὸς τὴν Μητέρα τοῦ Αὐτρωτοῦ⁷.

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἀποκρούσεως τῶν αἱρέσεων ὠδήγησε στὴ διαμόρφωσις πολλῶν πτυχῶν τοῦ θεομητορικοῦ ἑορτολογίου. Ἰδίως ἡ ἀπόκρουσις τῆς αἱρέσεως τοῦ Νεστορίου, — ὁ ὁποῖος ὠνόμαζε τὴν Παναγία ὄχι «Θεοτόκου», ἀλλὰ «Χριστοτόκου» — συνετέλεσε πολὺ στὸ νὰ κτίζωνται ναοὶ πρὸς τιμὴ τῆς Θεοτόκου καὶ στὸ νὰ προδληθοῦν οἱ μεγάλες θεομητορικές ἑορτές (Γενεσίου, Εἰσοδίου, Εὐαγγελισμοῦ, Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου), ὅπως καὶ ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, οἱ ὁποῖες εἴτε, ἀκόπως προϋπάρχουσες, προσέλαβαν τὴν τελικὴ τους μορφή, εἴτε καθιερώθηκαν μεταξὺ τοῦ 4ου καὶ τοῦ 6ου αἰῶνος μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῶν μεγάλων Χριστολογικῶν ἀγώνων τῆς Ἐκκλησίας στὴν Ἀνατολή, γιὰ νὰ εἰσαχθοῦν ἀργότερα μὲ τὴν ἐπίδρασι τοῦ παραδείγματος τῆς Ἀνατολῆς στὴ Δύσι. Ἡ εἰσοδος τῶν μεγάλων θεομητορικῶν ἑορτῶν στὸ δυτικὸ ἑορτολόγιο ἐγένε μετὰ τοὺς χρόνους Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου. Στὰ χρόνια τοῦ πάπα τούτου δὲν ὑπῆρχαν ἀκόμη οἱ ἑορτὲς αὐτές, ἐνῶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ πάπα Σερργίου τοῦ 1ου (687 - 701) ἔχουν καθιερωθῆ 4 θεομητορικές ἑορτὲς (Γενεσίου, Εὐαγγελισμοῦ, Κοιμήσεως, Ὑπαπαντῆς)⁸.

Πρὸ τῆς διαφοροποιήσεως καὶ ἀποκρυσταλλώσεως τοῦ περιεχομένου τῶν ἐπὶ μέρους μεγάλων θεομητορικῶν ἑορτῶν καὶ πιθανῶς ἤδη πρὸ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων τῆς Ἐφέσου (431) καὶ Χαλκηδόνος (451) ὑπῆρχε μιὰ γενικὴ θεομητορικὴ ἑορτὴ («θεοτόκου μνημῆ», «παρθένου μνημῆ»), ἡ ὁποία σχετιζόταν πρὸς τὰ Χριστούγεννα καὶ ἑορταζόταν κατὰ

τόπους εἴτε πιθανῶς τὴν Κυριακὴ πρὸ τῶν Χριστουγέννων, εἴτε τὴν 26η Δεκεμβρίου¹⁰ «σύμφωνα πρὸς τὴν ἀκόμη καὶ σήμερα ἰσχύουσα στὸ βυζαντινὸ τυπικὸ ἀρχή, κατὰ τὴν ὁποία ἑορτὲς ἁγίων, πού βρίσκονται σὲ στενὴ σχέση πρὸς τὸ συμβᾶν μιᾶς κυρίας ἑορτῆς, ἑορτάζονται κατὰ τὸ δυνατόν τὴν πρώτη ἡμέρα μετὰ τὴν ἑορτὴ αὐτῆς»¹¹.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου (8 Σεπτ.) εἶχε διαμορφωθῆ τὸν 6ον αἰῶνα, ὅπως ἀποδεικνύεται ἀπὸ σχετικὸς ὕμνους τοῦ Ρωμανοῦ τοῦ Μελωδοῦ¹², πού εἶναι ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τοῦ «Πρωτευαγγελίου τοῦ Ἰακώβου»¹³. Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ μαρτυρεῖται καὶ σὲ παρχάλιο χρονικὸ τοῦ α' ἡμίσεος τοῦ 7ου αἰῶνος¹⁴. Πρὸς τὴν ἑορτὴ αὐτὴ συνδεόταν στὰ Ἱεροσόλυμα ναὸς, πού θρῆσκόνταν κοντὰ στὴν Προβατικὴ Κολυμβήθρα. Στὴν περιοχὴ αὐτὴ ἡ κρύπτη τοῦ ναοῦ τῆς ἁγίας Ἀννης τιμᾶται σήμερα ὡς ὁ τόπος τῆς γεννήσεως τῆς Παναγίας¹⁵.

Ἡ σημασία, τὴν ὁποία ἀπέκτησε στὴν Ἀνατολὴ ἡ ἑορτὴ τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι ὁ Ἀνδρέας Κρήτης περὶ τὸ 715 ἐξεφώνησε 4 κηρύγματα γι' αὐτὴ¹⁶. Ὑπὸ τὴν ἐπίδρασι τοῦ παραδείγματος τῆς Ἀνατολῆς καὶ ὁ πάπας Σέργιος ὁ 1ος ἐνέταξε τὴν ἑορτὴ τοῦ Γενεσίου ἀνάμεσα στὶς 4 θεομητορικές ἑορτὲς, πού ἑορτάζονταν στὴ Ρώμη μὲ λιτανευτικὴ πομπή, πού ξεκινοῦσε ἀπ' τὸν ναὸ τοῦ ἁγ. Ἀδριανοῦ (am Forum) καὶ κατέληγε στὸν ναὸ τῆς S. Maria maior.

(Συνεχίζεται)

7. Βλ. Joseph Lechner, Liturgik des römischen Ritus⁶, Freiburg i. Br. 1953, σ. 177.

8. Βασιλείου Κ. Στεφανίδου, Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία ἀπ' ἀρχῆς μέχρι σήμερα, Ἀθήναι, 1948, σ. 196.

9. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Μαθήματα Λειτουργικῆς, Τεύχος Α', Ἀθήναι, 1975, σ. 332. A. Baumstark, Liturgie comparée³, Chevetogne 1953, σ. 207-211. H. - J. Schulz, Marienfeste, ἐν Lexikon für Theologie und Kirche², τόμ. 7, Freiburg i. Br. 1962, σ. 65-69. J. A. Jungmann, Liturgie der christlichen Frühzeit bis auf Gregor den Grossen, Freiburg (Erlf.) 1967, σ. 183. Dom Frenaud, Le culte de Notre-Dame dans l'ancienne liturgie latine, ἐν MARIA (études sur la sainte vierge sous la direction d'Hubert du Manoir), τόμ. 6, σ. 159-211.

10. M. Jugie, La première fête mariale en Orient, ἐν Echos d'Orient, τόμ. XXII, 1923, σ. 129-152. S. Salaville, Marie dans la liturgie byzantine ou grecoslave, ἐν MARIA, τόμ. 1, Paris 1949, σ. 249. J. Galot, Le mystère de l'Assomption, ἐν MARIA, τόμ. 7, Paris 1964, σ. 153-238.

11. H. - J. Schulz, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 65-66.

12. J. - B. Pitra, Hymnographie de l'église grecque, Ρώμη 1867, σ. 199.

13. B. Capelle, Die Marienfeste, ἐν Handbuch der Liturgiewissenschaft, ἐκδ. ὑπὸ Α. - G. Martimort, γερμ. μτρ. Mirjam Prager, τόμ. 2, Freiburg-Basel-Wien 1965, σ. 296.

14. H. - J. Schulz, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 66.

15. Ἰω. Ὁρ. Καλογήρου, Μαρία, ἐν: Θρησκευτικὴ καὶ Ἠθικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια, τόμ. 8, Ἀθήναι 1966, σ. 649-685. A. Baumstark, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 210. B. Capelle, ἐνθ' ἄνωτ. H. - J. Schulz, Liturgie, Tagzeiten und Kirchenjahr des byzantinischen Ritus ἐν Handbuch der Ostkirchenkunde, ἐκδ. ὑπὸ E. v. Ivanka, J. Tyciak, P. Wiertz, Düsseldorf 1971, σ. 385.

16. Migne Ἐ.Π. 97, 1046-1110.

17. B. Capelle, ἐνθ' ἄνωτ.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ, ΚΑΝΟΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΑΠΟΡΙΕΣ

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΟΥ ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ**
Καθηγητοῦ Παν/μίου Θεσσαλονίκης

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴ σελίδα 215 τοῦ προηγουμένου τεύχους)

Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ σημείωσις τοῦ κώδικος Κωνσταντινουπόλεως 287 τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, πού συνδέει τὴν πρᾶξι αὐτὴ μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἁγίου Φιλοθέου τοῦ Κοκκίνου: «Ὁ μακαρίτης πατριάρχης ἐκεῖνος κύρ Φιλόθεος ἔλεγε, δεῖν ἐν ταῖς τοιαύταις ἑορταῖς, ἐν αἷς ἐν τοῖς ὄρθροις ψάλλεται κανὼν τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐν ταῖς λειτουργίαις λέγεσθαι ἀποστολοευαγγέλιον τῆς Θεοτόκου πρὸ τοῦ ἁγίου. Τοῦτο γοῦν καὶ ἐν αἷς ἔτυχεν ἐκεῖνον παραλαβεῖν μοναῖς ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἐν τοιαύταις δηλονότι ἡμέραις ἐγίνετο» (φ. 153).

Ἡ πρᾶξις τοῦ νὰ ἀναγινώσκονται διπλῆς περιχοπὲς πρέπει νὰ εἶναι πολλὴ παλαιά. Καὶ δὲν βρῖσκουμε μὲν στὰ χειρόγραφα σαφῆ γενικὴ σχετικὴ διάταξι, τὴ συναντοῦμε ὅμως σὲ κάθε ἐπιμέρους περίπτωσι, εἴτε συνηθέστερα νὰ ὑπονοῆται ὡς αὐτονόητη, εἴτε καὶ ρητῶς νὰ δηλώνεται. Ἔτσι, ἀπὸ τὰ χειρόγραφα «Τυπικά» πού δημοσίευσε ὁ Α. Δημητριάδης, τὸ «Τυπικὸ» τῆς Μονῆς τῆς Εὐεργέτιδος (κῶδ. Ἀθηνῶν 788 τοῦ ΙΓ' αἰῶνος), τῆς Μονῆς ἁγίου Νικολάου Κασούλου (κῶδ. Βαρθερινοῦς 69 ΙΙΙ τοῦ ἔτους 1205) καὶ ἄλλα μοναχικά «Τυπικά» τῶν κωδίκων Σινᾶ 1096 τοῦ ΙΒ' αἰῶνος, Σινᾶ 1097 τοῦ ἔτους 1214, Μ. Λαύρας Α 99 τοῦ ΙΓ' αἰῶνος, Βατοπεδίου 320 (931) τοῦ ἔτους 1346 καὶ Σίμωνος Πέτρας 177 τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος, προβλέπουν διπλᾶ ἀναγνώσματα στὶς διάφορες περιπτώσεις ἑορτασμοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀκόμα καὶ ἂν συμπέσει ἀνήμερα τὴν Κυριακὴν τοῦ Πάσχα, καὶ σὲ πολλὰς ἄλλες περιπτώσεις ἑορτῶν τοῦ Μηρολογίου, ἂν συμπέσουν μὲ Κυριακὴν. Τὸ ἴδιο καὶ τὸ «Τυπικὸ» τῆς Μονῆς τοῦ Σωτήρος Μεσσηνίας τοῦ ἔτους 1131 ρητῶς ὁρίζει διπλῆς περιχοπὲς γιὰ τὶς 9 καὶ 25 Μαρτίου, γιὰ τὸ Σάββατο τῶν Ἀπόκροω καὶ τὸ πρὸ τῆς Πεντηκοστῆς. Ἄλλοῦ πάλι τὸ ὑπονοεῖ ἢ τὸ ἀφήνει προαιρετικὸ (π.χ. 26 Ὀκτωβρίου «τοῦ ἁγίου Δημητρίου, εἰ δὲ θέλεις καὶ τοῦ σεισμοῦ») ἢ σὲ περιπτώσεις ἄλλων διπλῶν ἑορτῶν ἐπιλέγει ἀπόστολο τῆς μιᾶς καὶ εὐαγγέλιο τῆς ἄλλης (π.χ. 1η Σεπτεμβρίου, 1η Ἰανουαρίου κ.ά.). Ἡ διάταξις δὲ πού ἀναγράφεται στὴν ἑορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως «ἐὰν φθάσῃ γενέσθαι ἢ Μεταμόρφωσις ἐν ἡμέρᾳ Κυριακῇ, οὐδὲν τῶν ἀναστασιῶν ψάλλομεν, ἀλλ' οὔτε εὐαγγέλιον ἐωθινὸν ἢ τῆς λειτουργίας τῆς Κυριακῆς λέγομεν» ὑποδηλώνει πὼς μόνο σὲ παρόμοιες περιπτώσεις μεγάλων δεσποτικῶν ἑορτῶν μπορούσε νὰ παραλειφθῇ τὸ «ἐνὸρδινον» εὐαγγέλιον τῆς Κυριακῆς.

Συνοψίζοντες τὶς ἀνωτέρω μαρτυρίες, μπορούμε νὰ καταλήξουμε στὸ βέβαιο συμπέρασμα πὼς κατὰ τὰ μοναχικὰ «Τυπικά» ἀπὸ τὸ ΙΒ' αἰῶνα (ὡς ἐκεῖ δη-

λαδὴ πού φθάνουν οἱ εἰδήσεις τῶν πηγῶν μας) μέχρι σήμερα, κατὰ παλαιότερα ἀσφαλῶς παράδοσι, δταν συμπέσει Κυριακὴ μὲ ἑορτὴ καὶ συμπάλλεται ἢ ἀναστάσιμος ἀκολουθία μὲ τὴν ἀκολουθία τῆς ἑορτῆς, διαβάζονται διπλᾶ ἀναγνώσματα, τῆς Κυριακῆς καὶ τῆς ἑορτῆς.

Ποιά ἄραγε ἦταν ἡ ἀντίστοιχη πρᾶξις στοὺς ἐνοριακοὺς ναοὺς πρὶν ἀπὸ τὴν ἐπικράτησι καὶ σ' αὐτοὺς τοῦ μοναχικοῦ τυπικοῦ; Δυστυχῶς οἱ μαρτυρίες πού σώθηκαν εἶναι πάρα πολὺ λίγες καὶ ὄχι τόσο σαφεῖς. Σχεδὸν μόνη γνωστὴ πηγὴ εἶναι τὸ «Τυπικὸ» τῆς ἁγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως τῶν κωδίκων Πάτιμου 266 καὶ τ. Σταυροῦ 40 τοῦ Ι' αἰῶνος. Τὸ ἐπίσης ἀσματικὸ - ἐνοριακὸ «Τυπικὸ» τῆς ἁγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, πού ἔγραψε ὁ ἅγιος Συμεὼν Θεσσαλονίκης († 1429) καὶ σώζεται στὸν κώδικα Ἀθηνῶν 2047, δὲν κάνει λόγο γιὰ τὰ ἀναγνώσματα. Ἀντίθετα τὸ πρῶτο ἀναγράφει γιὰ κάθε ἑορτὴ τοῦ Μηρολογίου καὶ γιὰ κάθε ἡμέρα τοῦ Τριωδίου καὶ τοῦ Πεντηκοσταρίου τὰ ἀναγνώσματα πού προβλεπόμενα νὰ διαβασθοῦν κατὰ τὴ θεία λειτουργία, καθὼς καὶ τὴν ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος («ἀρχοτέλειαι») τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν εὐαγγελίων τῶν Σαββάτων καὶ τῶν Κυριακῶν τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς Πεντηκοστῆς μέχρι τῆς Κυριακῆς τῆς ἀπόκροω. Γιὰ πολλὰς διπλῆς ἑορτῆς καὶ μῆμες ἁγίων ἔχει διπλᾶ ἀναγνώσματα («καὶ ἄλλος ἀπόστολος», «καὶ ἕτερος ἀπόστολος», «λέγεται δὲ καὶ οὗτος», «λέγεται δὲ καὶ ἕτερος ἀπόστολος» ἢ «ἄλλο εὐαγγέλιον» «καὶ ἕτερον εὐαγγέλιον», «καὶ ἔτι εὐαγγέλιον», «λέγεται δὲ καὶ ἕτερον εὐαγγέλιον» κ.λπ.). Δὲν λέγει ὅμως ρητῶς ἂν διαβαζόμενα ὁπωσδήποτε καὶ τὰ δύο ἀναγνώσματα ἢ ἂν ἔκαναν ἐπιλογὴ τοῦ ἑνὸς ἀπὸ αὐτά. Τὸ πρῶτο εἶναι τὸ πιθανότερο (βλ. «λέγεται δὲ καί...»). Σὲ ἄλλες πάλι διπλῆς ἑορτῆς δὲν ἔχει διπλᾶ ἀναγνώσματα, ἀλλὰ ἀπόστολος τῆς μιᾶς καὶ εὐαγγέλιο τῆς ἄλλης. Γιὰ τὶς περιπτώσεις συμπέσεως ἑορτῆς καὶ Κυριακῆς δὲν κάνει ἰδιαίτερο λόγο. Ἴσως ὅμως ἡ σιωπὴ αὐτὴ εἶναι ἕνα «ἀπὸ σιγῆς» ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἀναγνώσεως διπλῶν ἀναγνωσμάτων. Διαφορετικὰ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπάρχη σχετικὴ πρόβλεψις, ἢ γενικὴ ἢ κατὰ περίπτωσι, ποῖος δηλαδὴ ἀπόστολος ἢ εὐαγγέλιο θὰ ἔπρεπε νὰ προτιμᾶται κάθε φορὰ, πολὺ περισσότερο μάλιστα πού στὴν πρᾶξι τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας ἦταν πολὺ συχνὸς ὁ ἑορτασμὸς ἐκ μεταθέσεως τῆς μνήμης τῶν Πατέρων τῶν Συνόδων καὶ ἄλλων μεγάλων ἁγίων σὲ ἡμέρα Κυριακῆς.

Στοὺς «Πραξαποστόλους» ἐξ ἄλλου καὶ στὰ «Εὐαγγελιστάρια», πού σώζονται σὲ χειρόγραφα καὶ πού διασώζουν τὴν πρᾶξι τῶν ἐνοριακῶν ναῶν, ἀναγρά-

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Χρονικόν - Εισηγήσεις - Συμπέρασμα
Θεολογικοῦ Συνεδρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας

Τοῦ Πρωτοπρ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ
Θεολόγου Καθηγητοῦ

Ἐπραγματοποιήθη κι ἐφέτος ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἡλείας τὸ καθιερωμένον ἀπὸ ἐτών Θεολογικὸν Συνέδριον, εἰς τὴν ἱστορικὴν Μοῦνῃ «Φραγκαβίλλα» Ἀμαλιάδος κατὰ τὸ διήμερον 9 καὶ 10 Μαρτίου.

Αὐτὸ τὸ Θεολογικὸν Συνέδριον ἀποτελεῖ τὴν κορυφαίαν ἐκδήλωσιν τῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1981 γενομένων «Συνάξεων τῶν πιστῶν οἰκονόμων» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐχουσῶν ὡς σκοπὸν νὰ προσφέρουν τὴν δυνατότητα εἰς τοὺς κληρικοὺς νὰ συνειδητοποιήσουν καὶ νὰ διώσουν πρὸς γνήσια καὶ αὐθεντικὰ τὴν ἱερατικὴν τους ἀποστολήν, ὥστε νὰ «πληροφοροῦν» (Β' Τιμ. δ' 5) τὴν διακονίαν τους, γενόμενοι αἵτισι ν' αὐξήθῃ ὁ ἀριθμὸς «τῶν δεικνύων τῆς Κ. Διαθήκης» (Β' Κορινθ. γ' 6).

Προϋπόθεσις ἕμως τοῦτου ἀποτελεῖ ἡ ἐκ μέρους τῶν ἱερέων ἀδήριτος ἀναγκαιότης νὰ γνωρίζουν τὴν Ἀλήθειαν τῆς πίστεως. Ἴδου τί γράφει ὁ Ἐπίσκοπός μας εἰς τὴν ὑπ' ἀριθμ. 2130) 4.10.84 ἐγκύκλιόν του εἰς τὴν ὁποίαν διαλαμβάνεται καὶ ὅλον τὸ πρόγραμμα τῆς «ἀγιαστικῆς - διδακτικῆς καὶ διοικητικῆς» διακονίας διὰ τὸ ἔτος 1985.

«... ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος Κύριος μᾶς συνιστᾷ: "γνώσεθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλήθεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς" (Ἰωάν. Η' 32). Ἀνάγκη, λοιπόν, ἀδελφοί, νὰ γνωρίσομε καὶ ἡμεῖς τὴν ἀλήθειαν τῆς πίστεώς μας, γιὰ νὰ μπορούμε καλύτερα νὰ ἐπιτελοῦμε τὸ ἱερατικὸν μας καθήκον καὶ ἔτσι ἀπαλλασσόμενοι ἀπὸ τὸν θάνατον νὰ δδηγοῦμεθα στὴν αἰώνια ζωή».

Καὶ ἀπεδείχθησαν αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ἱερατικαὶ Συνάξεις ὠφελιμότεαι καὶ ἀπέδωσαν καρποὺς, ὥστε ἰδιαίτερώς ἐπιθυμῶ ἐν τῷ παρόντι χρονικῷ ν' ἀναμνη-

φρονται στὸ Μηνολόγιο συνήθως διπλῆς καὶ τριπλῆς περικοπῆς γιὰ κάθε ἓνα ἀπὸ τοὺς συνεορταζομένους ἁγίους. Κι ἐδῶ ὁμοίως δὲν δηλώνεται ἂν διάβαζαν ὅλες τὶς περικοπῆς ἢ ἕκασταν κάποια ἐπιλογή. Εἶναι πάντως ἀναμφισβήτητο ὅτι γιὰ τὶς μεγάλες ἐορτῆς (Χριστούγεννα, Θεοφάνεια, Ἐπιφάνεια), πού εἶχαν προεόρτιες καὶ μεθεόρτιες περικοπῆς, διάβαζαν περισσότερο ἀποστόλους ἢ εὐαγγέλια. Γιὰ τὶς περιπτώσεις αὐτῆς ὑπάρχει καὶ σχετικὴ τυπικὴ διάταξις στὸ «Εὐαγγελιστάριον» τοῦ κώδικος Παρισίων 194Α τοῦ ἔτους 1255: «εἰς τὰ μεθέορτα τῆς Χριστοῦ Γεννήσεως, ἡγοῦν ἀπὸ τῆς κη' μέχρι τῆς λα' προτάττονται τὰ μεθέορτα ἐκάστη ἡμέρα καὶ οὕτως ὑποτάττονται τὰ τῶν ἁγίων. Ὡσαύτως καὶ τὰ προεόρτια τῶν Φώτων καὶ τὰ μεθέορτα».

(Συνεχίζεται)

σθῶ γεγονότος οὐχὶ κειμένου ἢ κεκρυμμένου ἐν γωνίᾳ, ἀλλὰ πασιφανοῦς καὶ λάμποντος, ὅτι δηλ. μὲ τὰς ἀδιακόπους μερίμνας καὶ φροντίδας τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἡλείας κ. Γερμανοῦ, ἐπιτελεῖται ἕνα θαύτατον πνευματικὸν ἔργον, ἀθόρυδον μὲν, δυνατὸν δὲ εἰς ἔντασιν καὶ ἔκτασιν εἰς τὴν ἐπισκοπήν του ὥστε τῷ ὄντι αὕτη κατέστη ὑπόδειγμα ζωῆς τοπικῆς ἐκκλησίας.

Θέμα τῶν ἐφετινῶν Συνάξεων ἦτο «Ἡ Ἐνοριακὴ ὀργάνωσις» πού ἀπετέλεσεν μὲ κάποιαν παραλλαγὴν καὶ τὸ γενικὸν θέμα, «Ἡ ἐνοριακὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας», τοῦ Θεολογικοῦ Συνεδρίου, αἱ ἐργασίαι τοῦ ὁποίου ἤρχισαν μὲ Ἐσπερινὸν εἰς τὸν ἱερόν Ναόν τῆς ἱερᾶς Μοῦνης Φραγκαβίλλας, καὶ ἦτο ἡ καλύτερα ἀρχὴ πού ἠδύνατο νὰ γίνῃ, χοροστατοῦντος τοῦ Μητροπολίτου ἐπὶ παρουσίᾳ ἀπάντων τῶν συνέδρων καὶ τῶν συνεργατῶν των.

Ἀκολούθως εἰς αἴθουσαν τοῦ παρακειμένου Ἐκκλησιαστικοῦ Οἰκοτροφείου «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος» ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης, ὡς Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου, ἀπηύθυνεν σύντομον χαιρετισμὸν καὶ ἐξέφρασε τὴν χαρὰν του ἐπὶ τῇ συγκλήσει τοῦ Θεολογικοῦ Συνεδρίου καὶ διὰ τὴν ἀδελφικὴν καὶ πλήρη ἀγάπης συνάντησιν, τονίσας συνάμα τὴν σημασίαν καὶ τὴν ὠφελιμότητα αὐτοῦ τοῦ Συνεδρίου.

Ἐν συνεχείᾳ ἤρχισαν αἱ ἐπὶ μέρους εἰδικαὶ εισηγήσεις συμφώνως τῷ καθορισθέντι προγράμματι, μὲ πρῶτον εισηγητὴν τὸν κ. Χρήστον Ἀργυρόπουλον, Θεολόγον - Γυμνασιάρχην, ὁ ὁποῖος εισηγήθη καὶ ἀνέπτυξεν ἀδιάστα τὸ θέμα: «Ὁ ἐφημέριος καὶ οἱ συνεργάτες του».

Ἡ εἰσήγησις ἦτο σωστὴ εἰς τὴν βάσιν της καὶ τὸ μήνυμά της. Ὁ ἐκλεκτὸς κ. Ἀργυρόπουλος ἐφώτισεν ἀρκούντως πλεῖστα σημεῖα τοῦ ὑπὸ διαπραγματεύσιν θεματός του καὶ ἔδωκεν ἀφορμὴν διὰ μίαν εὐρείαν καὶ ἐποικοδομητικὴν συζήτησιν ἐπ' αὐτῶν. Συγκινητικὸν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ συμμετοχὴ τῶν συνέδρων εἰς τὴν συζήτησιν πού ἠκολούθησε σὲ κλίμα πολιτισμένον πού τὸ ἐπέβαλεν ἡ ὀριμότης τῶν συνέδρων καὶ δὴ τῶν κληρικῶν, πού ἀπέδειξαν ὅτι ἀγωνιοῦν διὰ τὴν πνευματικὴν τροφοδοσίαν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν μελῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, κυρίως δὲ τὴν ἐλευθερίαν των ἀπὸ τὴν ἀγνοίαν τοῦ καθήκοντός των — τὴν Ἀλήθειαν.

Ἡ συζήτησις κατέληξεν εἰς συμπεράσματα καὶ πορίσματα εἰς τὰ ὁποῖα θ' ἀναφερθῶ ἐδῶ μὲ πολὺ σύντομῶν, δηλ. θ' ἀναφερθῶ εἰς τὰ σημεῖα — ἀναφορὰς ἐκείνας πού νομίζω ὅτι ἀποδίδουν τὸ πνεῦμα καὶ τὴν πεμπουσία τῆς ὅλης συζητήσεως — ὄχι τῆς εισηγήσεως ἢ

ὅποια προσεχῶς θὰ ἐκδοθῆ εἰς αὐτοτελές τευχίδιον ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως.

1. Συνεργάται τοῦ ποιμένος - ἐφημερίου ἐν εὐρυτέρῃ ἐννοίᾳ εἶναι ὅλα τὰ μέλη τῆς ἐνορίας, ὅλοι οἱ πιστοὶ συμμετέχουσι εἰς τὸ ἔργον τῆς πίστεως διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας.

2. Τὸ κάθε μέλος νὰ τοποθετῆται ἀνάλογα μὲ τὸ χάρισμά του. Νὰ γνωρίζῃ τὴν θέσιν του καὶ νὰ ἐκτελή τὸ ἔργον του, καὶ νὰ φρονῆ σωστά διὰ τὸν ἑαυτόν του, «μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν...» (Ρωμ. ιδ' 3).

3. Τὰ ζήτήματα τῆς ἐνορίας εἶναι κοινὰ (ποιμένων - λαοῦ). Οἱ ποιμένες ὅμως μὲ τὴν ποιμαντικὴν εὐθύνην παίρνουν τὴν πρωτοβουλίαν καὶ κατόπιν προσκαλοῦν «τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν». Προτείνουν εἰς τὸν λαὸν τὴν λύσιν εἰς μελετημένον ὑπ' αὐτῶν ἐκ τῶν προτέρων ζήτημα.

Ἡγούμενος ὁ ἐφημέριος - ὄχι οὐραγός. Ἄλλο πρᾶγμα ἡ ἱεραρχία καὶ ἄλλο ἡ συνεργασία. Οἱ Ἀπόστολοι ὅπου εἶναι νὰ προτείνουν, προτείνουν· καὶ ὅπου πρέπει νὰ ψηφίζουσι, ψηφίζει ὁ λαός. Τοιοῦτοτρόπως ἡ Ἐκκλησία βουλευέται καὶ ἀποφασίζει (Πράξ. στ' 1-7).

4. Ἡ βασιλικὴ - κυβερνητικὴ ἐξουσία τοῦ ἐφημερίου ἐν τῇ ἐνορίᾳ του εἶναι «Ἐπισκοπικὴ», συνίσταται εἰς τὴν χειραγωγίαν καὶ τὴν γενικὴν ἐπιστάσιν ἐπὶ τοῦ δίου τῶν πιστῶν. Εἶναι καθαρῶς πνευματικὴ, ξένη πρὸς πᾶσαν θίαν καὶ ἐξωτερικὴν δυναστείαν, σύμφωνη μὲ τὸ «Ποιμάνετε τὸ ἐν ὑμῖν ποιμνιον τοῦ Θεοῦ, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστικῶς ἀλλ' ἐκουσίως, μηδὲ ἀισχροκερδῶς ἀλλὰ προθύμως, μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κληρῶν ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου» (Α' Πέτρ. ε' 2-3).

5. Εἰδικώτερα συνεργάται τοῦ ἐφημερίου εἶναι:

Ὁ θεολόγος τῆς ἐνορίας, τὸν ὁποῖον δέον νὰ χρησιμοποιοῦν ἐν τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, εὐρισκόμενος μετ' αὐτοῦ ἐν ἀγαστῇ συνεργασίᾳ, ἔχοντάς τον ἔμπιστον σύμβουλόν του. Δι' ἐγκυκλίου τοῦ Μητροπολίτου Ἡλείας ἐπιτρέπεται ἐλεύθερα εἰς τοὺς θεολόγους - λαϊκοὺς νὰ κηρύττουσι εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς περιφερείας του.

—Ὅλοι ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους θὰ χρησιμοποιήσῃ εἰς τὸ ζεκίνημά του διὰ τὴν συνάντησιν μὲ τὸν λαὸν καὶ τὰ προβλήματα του (π.χ. τὸ πρόβλημα τῶν ἀσθενῶν, τῶν γερόντων, τῶν ὀρφανῶν, τῆς νεότητος, τῆς οἰκογενείας, τῶν σπόρ, τῆς ψυχαγωγίας κ.λπ.) ἔμπροσθεν τῶν ὁποίων ὁ ἱερεὺς δὲν πρέπει νὰ μὴν ἀπαθῆς μὲ ἐσταυρωμένας τὰς χεῖρας, διότι ὁπωσδήποτε ὅλοι αὐτοὶ εἶναι ψυχὰς «ὑπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανεν» (Ρωμ. ιδ' 15).

—Ἡ σύζυγός του, τὴν ὁποίαν ὁ λαὸς προσαγορεύει διὰ τῆς λέξεως «πρεσβυτέρα».

Τὸ θέμα περὶ τοῦ προσώπου τῆς πρεσβυτέρας καθίσταται σοβαρώτατον διὰ τὴν προσωπικὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐν τῇ ὀργανισμῷ τῆς ἐνορίας. Πολλὰ ἔχει νὰ κερδίσει ὁ ἱερεὺς ἀπὸ μίαν προσεκτικὴν σύζυ-

γον πεπροικισμένην μὲ πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ προσόντα, καθισταμένη πρότυπον καὶ παράδειγμα μεταξὺ τῶν γυναικῶν τῆς κοινωρίας ἐν ἡ ἐφημερευεὶ οὗτος. Ἐὰν ἔτυχε μορφώσεως δύναται νὰ ἀποδῆ· α) ἰεραπόστολος εἰς τὰ πνευματικὰ ἔργα τοῦ ἱερέως τῆς, συμμετέχουσα εἰς τὴν κατηχητικὴν κίνησιν, τὴν κοινωφελῆ καὶ ἐκπολιτιστικὴν ἐργασίαν τῆς ἐνορίας, β) σύμβουλος καὶ πιστὸς συμπαραστάτης, αἴρουσα μετὰ τοῦ ἐφημερίου - συζύγου τῆς τὸν σταυρὸν τοῦ δίου.

Τὸ πρόσωπον τῆς πρεσβυτέρας ἐνέχει πρωτεύοντα ρόλον εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ἢ μὴ τοῦ ἱερέως καὶ ὡς οἰκογενειάρχου καὶ ὡς Κληρικοῦ.

«Σοφαὶ γυναῖκες ὠκοδόμησαν οἴκους, ἡ δὲ ἄφρων κατέσκαψε ταῖς χερσὶν αὐτῆς» (Παρ. ιδ' 1).

6. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ἐπίτροποι, οἱ ἱεροφάλται, οἱ νεωκόροι, αἱ κυραὶ τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου, ἡ ἐκλογὴ τῶν ὁποίων πρέπει ν' ἀναζητηθῆ—χωρὶς διακρίσεις—μεταξὺ τῶν εὐσεβῶν καὶ εὐπολήπτων προσώπων, ὥστε νὰ μὴν εἴμεθα μάρτυρες τοῦ ἐλλεινοῦ φαινομένου «νὰ μὴν κάμνουν οὔτε τὸν σταυρὸν τους».

Τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα τῶν ἀνθρώπων πού θὰ βοηθήσουν τὸν ποιμένα καὶ εἰς τοὺς ὁποίους θ' ἀνατεθῆ τὸ λεπτόν καὶ ὑπεύθυνον ἔργον τῆς διακονίας τῆς πίστεως, ὀρίζονται καὶ συνοφίζονται εἰς τὴν Ἀποστολικὴν πρότασιν: Νὰ ἔχουν καλὸ ὄνομα καὶ νὰ εἶναι «πλήρεις πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας» (Πράξ. στ' 3).

Ἄνθρωποι πού νὰ ἔχουν πνεῦμα καὶ φρόνημα Θεοῦ μέσα τους καὶ μὲ μυαλὸ εἰς τὸ κεφάλι τους. Οὔτε τὸ πρῶτον μόνον χωρὶς κάποιες πρακτικὰς δεξιότητες· οὔτε τὸ δεύτερον μόνον χωρὶς τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ· ἀλλὰ καὶ τὰ δύο μαζί.

Εἰς τὸ μεγάλο ζήτημα τῆς ἐπιλογῆς τῶν συνεργατῶν τοῦ Ἱερέως νὰ ἔχη ὡς παράδειγμα τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Χριστόν, ὅστις προκειμένου νὰ ἐκλέξῃ τοὺς 12 Ἀποστόλους «ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ» (Λουκ. στ' 12).

Ἡ ἐκλογὴ πρέπει νὰ γίνῃ «ἀνωθεν», νὰ εἶναι οἱ συνεργάτες διαλεγμένοι ἀπὸ τὸν Θεόν. Εἰς τὴν Ἀρχιερατικὴν προσευχὴν τοῦ Ἰησοῦ φανερώνεται ἡ συναίσθησις μὲ τὴν ὁποίαν ἐκάλεσε κοντὰ του τοὺς μαθητάς του «... οὓς δέδωκάς μοι» (Ἰωάν. ιζ' 12). Βλέπομε λοιπὸν ὅτι ἡ ἐπιλογὴ τῶν μαθητῶν του ὑπῆρξεν καρπὸς τῆς προσευχῆς του. Αὐτό, ὅσοι ἔχουμε τὴν τιμὴν νὰ εἴμεθα συνεχισταὶ τοῦ Ἀρχιερατικοῦ ἀξιώματος, ἄς μὴν τὸ λησμονοῦμεν διόλου.

Μὲ τέτοιους συνεργάτες, προχωρεῖ ἀπρόσκοπτα τὸ ποιμαντικὸν ἔργον. Ὁ ἐφημέριος - ποιμὴν ὅμως πρέπει νὰ ἔχη τὴν δύναμιν ν' ἀκούῃ καὶ τὰς γνώμας των καὶ τὰς κρίσεις των, ὅπως ὁ Θεόπτης Μωϋσῆς δέχεται τὴν παρατήρησιν τοῦ πενθεροῦ του (Ἐξοδος ιη' 14-24), καὶ ἕνας θεῖος Παῦλος κατηχεῖται ἀπὸ τὸν ἀσήμαντον Ἀνανίαν.

Ἔργον τοῦ ἱερέως εἶναι ἡ κατήχησις καὶ ἡ κατὰ τόπισιν τῶν συνεργατῶν του· εἰς τὰς διαπροσωπικὰς του σχέσεις μετ' αὐτῶν καὶ ὄλων τῶν πιστῶν νὰ ἐφαρμύξῃ τὸ «παρακαλῶ». Ἄλλος καλύτερος τρόπος ποιμαντικῆς

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ εἰς τὴν σελίδα 235)

Ε Π Ι Κ Α Ι Ρ Α

Κλινῶν Ἄστυ!

ΕΙΝΑΙ κοινή ἡ ὁμολογία, τοῦ μισοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας μας: Ἀδιοκαταστρεφόμαστε! 4.000.000 ἄνθρωποι «ζοῦν» σὴν πρωτεύουσα. Οἱ συνθῆκες ἄθλιες. Τ' ἀποτελέσματα τρισάθλια. Μὲ τὸν ὄργασμὸ τοῦ μετὸν ἐπιτεθήκαμε θάνατος σὴν ἁρμονία τῆς φύσης. Καί, ὅπως εἶναι λογικὸ, ἀντέδρασε. Ἡ βία φέρνει ἀντίβια. Ἡ φύση στενάζει, σιασιάζει καὶ μᾶς ἐκδικεῖται! Τὸ ἄγχος σὴν ἡμερήσια διάταξη.

Ἄλλοι περιμένουμε τὶς «ἀλκωνίδες μέρες» μας. Μόνο πὸν σὴν περίπτωσή μας μεθερμηνεῦνται σὲ ἄδεια καλοκαιρινή. Ἐπιστρέφουμε νοσταλγοὶ στὰ μητρικὰ χρώματα. Ἀνταῖοι τοῦ 20οῦ αἰώνα. Ἐπιστρέφουμε μὲ χίλιες δυὸ ἰδέες γι' ἀναθεώρηση τῆς ζωῆς.

Ναί, ἡ φεινὴ μας ἔξοδος ἦταν μιὰ εὐκαιρία. Εὐκαιρία νὰ πλησιάσουμε πιότερο τὸ Θεὸ καὶ τὸν ἑαυτό μας. Νὰ συμφιλιωθοῦμε, τυχόν, μαζί τους. Ὅχι διὸ σὲ κέντρο δὲν ὑπάρχουν ἀνάλογες δυνατοότητες. Ὅμως σὴν ἡρεμῇ ἀτμόσφαιρα ἐνὸς ἐξωκκλησιοῦ, κάποιου ἄς ποῦμε προφήτη Ἡλία, ἡ σὴν ἀγκαλιὰ ἐνὸς πορφροῦ δειλινοῦ μὲ φόντο τὴ θάλασσα, τὰ πράγματα εἶναι πολὺ πιὸ δυνατὰ. Ἀντίθετα σὴν πρωτεύουσα ἔχουμε συνεχῶς σκυμμένο τὸ κεφάλι σὲ ἀντικείμενο τοῦ βιοπορισμοῦ. Σπάνια «κοιτᾶμε ψηλά» ἢ καὶ καθόλου. Ἀναγκαζόμαστε ἴσως μόνο ὅταν ὀριζοντιορύμασε σὲ κρεβάτι τοῦ πόνου.

Ἄς εὐχηθοῦμε νὰ πάρει ἀπὸ τὴν ἐπόμενη σαῖζὸν ἢ Ἀθήνα νᾶναι ἓνα νοσοκομεῖο 4.000.000 κλινῶν. Ἐνα «κλινῶν ἄστυ»!

Θάνατος στὰ παιδιὰ!!

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ σὴν τηλεόραση. Θὰ μᾶς πείσει διὸ οἱ διαφημίσεις πὸν «χρησιμοποιοῦν» παιδιὰ γιὰ νὰ προβάλλουν τὸ ἀ' ἢ τὸ β' προϊόν, ἔχουν μεγάλη ἀπήχηση. Κι αὐτὸ, γιὰ τὸ παιδί ἀπὸ τὴ φύση τοῦ προσελκύει τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἀγάπη ἄλων.

Καὶ ὅμως! Ἄν καὶ ἔχουμε μιλήσει γιὰ «ἔτος τοῦ παιδοῦ», ἂν καὶ σὲ παγκόσμιο πλαίσιο διάφοροι φορεῖς «πάλλιν καὶ πολλάκις» χρησιμοποιοῦν γραπτὸ λόγο καὶ προφορικὸ γιὰ νὰ ὑμνήσουν τὴν παιδικὴ ἡλικία, μολαταῦτα ἡ βαρβαρότητα σὲ θάρος τῶν ἀπλασιων - εὐπλασιων μικρῶν ἀνθρώπων, ἐντείνεται.

Πρόσοφατα ὁ ΟΗΕ ἔδωσε σὴν δημοσιότητα ἔκθεση πὸν κάνει πολὺ κόσμον νὰ αἰσχνεῖται γιὰ τὴν αἰτία πὸν τὴν προκάλεσε. Παραθέτουμε ἀπόσπασμα:

«Ἐκατοντάδες παιδιὰ κάτω τῶν δεκαπέντε ἐτῶν εἶναι «αἰχμάλωτοι πολέμου» καὶ κρατοῦνται σὲ Ἰ-

ράκ. Χιλιάδες παιδιὰ πολεμοῦν γιὰ τὸ Ἰράν σὸν «ἱερό» του πόλεμο μὲ τὸ Ἰράκ καὶ στέλνονται σὴν πρώτη γραμμὴ τοῦ μετώπου γιὰ νὰ ἐξοντωθοῦν, «ἐκκαθαρίζονται» τὴν περιοχὴ ἀπὸ τὶς νάρκες, πρὶν τὴν ἐπέλαση τοῦ τακτικοῦ στρατοῦ. Σαράντα χιλιάδες παιδιὰ κάτω τῶν πέντε ἐτῶν πεθαίνουν καθημερινά, κυρίως σὶς χώρες τοῦ Τρίτου Κόσμου, ἀπὸ ἔλλειψη τροφῆς καὶ φαρμάκων. Ὁ ἀριθμὸς τῶν παιδιῶν πὸν πεθαίνουν σὲ τοπικὲς συρράξεις αὐξάνεται συνεχῶς... Ἡ πορνεία καὶ ἡ πώληση παιδιῶν γιὰ οἰκιακὲς ἐργασίες εἶναι συνηθισμένη πρακτικὴ σὲ πολλὲς χώρες τοῦ κόσμου...». Καὶ ἄλλα πὸν προκαλοῦν τὸ κοινὸ αἰσθημα.

Ὁ Χριστὸς τόνοισε ὅτι ἅμα δὲν γίνουμε σὰν τὰ παιδιὰ, δὲν θὰ κληρονομήσουμε τὴ Βασιλεία Του. Ἄλλοίμονο! Ἐχει πάρει νὰ μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Κι ἴσως ἀπὸ κάποια ὑποσυνείδητη ἀντίδραση, στρεφόμαστε ἐναντία στὰ τρυφερὰ πρότυπα πὸν μᾶς δείχνουν ἀνεπιτήδευτα τὸ δρόμο τῆς.

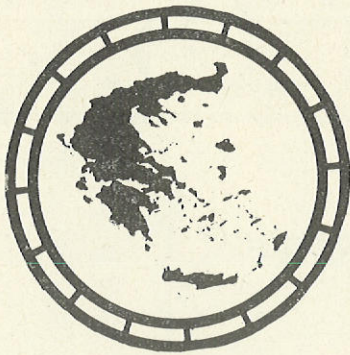
Στ' ὄνομα τοῦ Διαβόλου.

ΣΥΧΝΑ - ΠΥΚΝΑ «διαπιστώνουμε» τὴν ποιτικὴ καθίζηση τῆς κοινωνίας μας. Ὁμολογοῦμε ὅτι πάσχει ἀπὸ «ἠθικὴ ἀβιταμίνωση καὶ πνευματικὸ ὑποσιτισμὸ». «Αἰσθανόμαστε ἄσχημα». Τὶς πιὸ πολλὲς φορὲς, ἀπλῶς περιοριζόμαστε σ' αὐτὲς τὶς «θλιθερὲς διαπιστώσεις». Ἐρωτιοτροποῦμε δηλαδὴ μὲ τὸν βερμπλισμὸ, παραμένοντας δέσμοι τοῦ.

Ἀφορμὴ γιὰ νὰ χαράξω τὶς γραμμὲς αὐτὲς, μὴ δώσε ἓνα κυριακάτικο πρωινό. Μόλις πὸν εἶχε τελειώσει ἡ Θ. Λειτουργία, πλησίασα ἓνα περίπτερο, νὰ προμηθευθῶ μιὰ - δυὸ ἐφημερίδες. Δοκίμασα ἰσχυρὴ ἐκπληξη ἀντικρύζοντας ἓνα μικρὸ περιοδικὸ πὸν ἀπευθυνόταν σὲ παιδιὰ. Ὁ τίτλος του μὲ καθήλωσε. Εἶχε ἄμεση σχέση μὲ τὸ Διάβολο (εἶχε δηλαδὴ τὸνομά του ἐλαφρὰ παραποιημένο σὴν κατάληξη)!

Γνωρίζουν καλὰ οἱ δυνάμεις τοῦ σκότους ὅτι «ἡ παιδικὴ ψυχὴ εἶναι μὲν ἀπλασιη, ἀλλὰ καὶ εὐπλασιη». Φροντίζουν λοιπὸν μὲ πολλὴ μεθοδικότητα νὰ τὴ «διαφωτίσουν» ἢ —ἀκριβέστερα— νὰ τὴ διασκοτίσουν! Ἄπ' ὅτι μὲ πληροφόρουν γονεῖς, τὰ παιδιὰ τους γαλονχοῦνται μὲ περίεργα φυλλάδια πού, ἂν καὶ σὲ πρώτη ἐμφάνιση εἶναι «ἀθῶα», σὲ βάθος ἔχουν δηλητήριο θανατηφόρο πὸν μὲ πολλὴ ζάχαρη διοχετεύεται σὶς παιδικὲς ὑπάρξεις.

Πῶς εἶναι δυνατὸ νὰ ὑπάρχουν γονεῖς καὶ νὰ μὴν ἀντιδρῶν βλέποντας τὰ σπλάχνα τους νὰ σαπίζουν ἀπὸ τὴ μεθοδικὴ μεταγγιση κίτρινου δηλητηρίου;



ΣΧΕΔΙΑΣΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Ένα βήμα εμπρός

ΤΟΥ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
Έπ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών

Στήν προσπάθεια να έντοπίσουμε τή «μέσα - Ελλάδα» —κάτά τήν έπιτυχή έκφραση του Ζήσιμου Λορεντζάτου—, απαραίτητη προϋπόθεση για τήν Ελλάδα του 2000 μ.Χ., που πρόσφατα κάναμε λόγο, προχωρούμε ένα βήμα εμπρός στην έρευνα που έχουμε αναγγείλει για τή χαρτογράφηση τής «πνευματικής γεωγραφίας» του τόπου μας και τήν αναζήτηση των Γερόντων, που ύποστηρίζουμε ότι συνιστούν ένα διαφορετικό Έθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.).

Στό σημερινό μας σημείωμα κάνουμε πιδ συγκεκριμένη τήν ύπόσχεση, που είχαμε δώσει στο άρθρο μας τής 1 Μαρτίου (σ. 57) για άποστολή ειδικού τύπου δελτίου ύποδοθητικού στην καταγραφή των αναγκαίων στοιχείων. Τό δελτίο αυτό λαμβάνει τή μορφή έ ρ ω τ η μ α τ ο λ ο γ ί ο υ και μπορεί να χρησιμοποιήσει ακόμα και ως «όδηγός» ή «σχήμα συνεντεύξεως» ή ακόμη και ως «διάγραμμα παρουσιάσεως» των μορφών αυτών στη συνέχεια, όταν θα έχουν πιδ συγκεντρωθεί τά παραπάνω στοιχεία.

Προηγείται κατατοπιστική άνοιχτή έ π ι σ τ ο λ ή - π ρ ό σ κ λ η σ η για συνεργασία, πρds όλους όσους θα ήθελαν ένδεχομένως να συμμετάσχουν στην έρευνα. Αυτοί μπορούν ή να ύποδείξουν άλλους «πληροφοριοδότες» έπι τή θάσει του ειδικού έ ν τ ύ π ο υ π λ η ρ ο φ ο ρ ι ω ν ή και να αναλάβουν να δώσουν άπαντήσεις που θα αναφέρονται σε συγκεκριμένες μορφές, χρησιμοποιώντας τό δημοσιεύμενο έρωτηματολόγιο.

Με τή δημοσιότητα που παίρνει ή έρευνα μέσω του επιλέκτου αναγωγιστικού κοινού του περιοδικού μας, έλπίζουμε να γίνει ακόμη πιδ γνωστή σε εύρτερα στρώματα του όρθοδόξου πληθυσμού, έντός και έκτός Ελλάδος, και να άποφέρει τους εύλογημένους καρπούς που προσδοκούμε. Στη διάθεση των τακτικών άναγνωστών καθώς και άλλων ένδιαφερομένων βρίσκονται συμπληρωματικά «έντυπα πληροφοριών» και «έρωτηματολόγια», τά όποια μπορούν να ζητήσουν είτε μέσω του «Έφημερίου» ή και του Πανεπιστημίου (Θεολογική Σχολή) Αθηνών.

Οί εύχές των Γερόντων να συνοδεύουν όλους μας.

Άνοιχτή έπιστολή

Όπως σας είναι ίσως γνωστό, στα πλαίσια του Τομέα Χριστιανικής Λατρείας, Άγωγής και Διαποιμάνσεως, πραγματοποιούμε έρευνητικό πρόγραμμα, στο όποιο δώσαμε τό όνομα «Σχεδιάσμα Πνευματικής Γεωγραφίας». (Βλ. σημείωση στη σ. 234).

Στόχος τής έρευνας αυτής είναι ή έπισημανση πνευματικών μορφών που έδρασαν στο πρόσφατο παρελθόν, αλλά και όσων ζουν και όρουν ακόμα με τρόπο συμβουλευτικό πλησίον των αδελφών μας. Άνάμεσά τους εξέχουσα θέση καταλαμβάνουν αυτοί που κατά κοινήν όμολογία άποκαλούνται στην Όρθοδοξία «Γέροντες». Αυτό άσφαλώς δεν άποκλείει τήν άγάληψη συμβουλευτικής δράσεως και άπό άλλα μέλη τής εκκλησιαστικής κοινότητας, ακόμα και άπό λαϊκούς.

Η άνάδυση στην έπιφάνεια αυτών των μορφών, που συνήθως όρουν άθόρυβα και στην άφάνεια, ή γνωριμία τής ζωής τους γενικά αλλά και των τρόπων με τους όποιους συμβουλεύουν όσους τους πλησιάζουν, θα άποτελέσει μεγάλο κέρδος για τά ύπόλοιπα μέλη τής Έκκλησίας.

Τις γενικές άρχές αλλά και λεπτομέρειες αυτού του έρευνητικού προγράμματος διατυπώσαμε σε άρθρο μας στον «Έφημέριο» (τεύχος 1 Μαρτίου 1985, σ. 56 - 58).

Με τήν παρούσα έπιστολή σας προσκαλούμε να συνεργασήτε στην έρευνα και σας παρακαλούμε να μάς ύποδείξετε μορφές «Γερόντων» ή άλλες πνευματικές μορφές που κρίνετε χρήσιμο να διερευνηθούν καθώς και άτομα που είναι σε θέση να δώσουν τά ζητούμενα στοιχεία γι' αυτούς. Για τό σκοπό αυτό έπισυνάπτουμε ειδικό «έντυπο πληροφοριών».

Σε περίπτωση που σείς ό ίδιος έπιθυμείτε να άσοληθήτε με μία συγκεκριμένη πνευματική μορφή, τό συνημμένο «έρωτηματολόγιο» —που αναπτύσσει με τρόπο συστηματικό τά «έρευνητικά έρωτήματα» που είχαν τεθεί στο μνημονευθέν άρθρο του «Έφημερίου»— μπορεί να σας χρησιμοποιήσει ως οδηγός για τή συμπλήρωση των ζητούμενων στοιχείων. Έάν ό χώρος δεν έπαρκει, μπορείτε να χρησιμοποιήσετε συμπληρωματικά λευκά φύλλα, στα όποια θα καταγράφετε τις πληροφορίες σας άπό τή μία πλευρά μόνο, άφου προτάξετε τον αριθμό τής αντίστοιχης έρωτήσεως.

Με τήν έλπίδα ότι θα άνταποκριθήτε πρόθυμα στην πρόσκλησή μας για συνεργασία, σας εύχαριστούμε έκ των προτέρων και σας ζητούμε να (προσ)ευχηθήτε για τήν έπιτυχή έκβαση τής έρευνας. Τήν έρευνα αυτή θεωρούμε ως έλάχιστη άπότιση χρέους και έκφραση εύγνωμοσύνης πρds εκείνους, οι όποιοι με τήν αγιότητα του βίου τους και τήν πνευματέμφορη καθοδήγηση που άσκησαν, έτυχαν και τυγχάνουν εύρτερης άναγνωρίσεως και άποδοχής άπό τους συγχρόνους τους και φωτίζουν τή συνείδηση τής Έκκλησίας.



ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Σχεδιάσμα πνευματικής γεωγραφίας

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ*

Στοιχεία πληροφοριοδότη

-
 (Όνοματεπώνυμο)
-
 (Διεύθυνση: Όδός-αριθμός)
-
 (Ταχυδρ. κώδικας—πόλη ή χωριό)
-
 (Τηλέφωνο: Πρόθεμα—αριθμός)
-
 (Επάγγελμα)
-
 (Γραμματικές γνώσεις)
-
 (Ημερομηνία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου)

Στοιχεία του υπό διερεύνηση προσώπου

1.
 (Όνοματεπώνυμο)
2. Ζεῖ ἢ ἔχει «κοιμηθεῖ»;
3. Εἶναι (ἦταν):
 α) ἐπίσκοπος β) ἱερομόναχος
 γ) ἔγγαμος ἐφημέριος

- δ) μοναχός ε) μοναχή
 στ) λαϊκός: ἄνδρας γυναίκα

4.
 (Ἡμερομηνία καὶ τόπος γεννήσεως)
5.
 (Ἡμερομηνία καὶ τόπος θανάτου ἐφ' ὅσον ἔχει κοιμηθεῖ)
6. Τόπος ἢ τόποι δράσεώς του με χρονολογικὲς ἐνδείξεις
-

7. α) Ποῦ μποροῦμε νὰ τὸν συναντήσουμε σήμερα;

 (ἀκριβῆς διεύθυνση καὶ τηλέφωνο)
- β) Ἄν ἀπεβίωσε, ποῦ ἔχει ταφεῖ;

 (ἀκριβῆς τοποθεσία, μοναστήρι, κοιμητήριο ἢ ἄλλου)

8. Τί εἶδους δραστηριότητα (συμβουλευτική, κηρυκτική, συγγραφικὴ ἢ ἄλλο εἶδος δραστηριότητας, π.χ. ἐξορκισμούς) ἀνέπτυξε ἢ ἀναπτύσσει;

Στὴν περίπτωση συγγραφῆς βιβλίων ἢ ἄρθρων ἀπ' αὐτόν, σημειώσατε τίτλους, τόπο καὶ χρόνο ἐκδόσεως, ἐκδοτικὸ οἶκο, ἀριθμὸ σελίδων ἢ στοιχεῖα τοῦ συγκεκριμένου τεύχους τοῦ περιοδικοῦ.

.....

9. Μετὰ τί εἶδους διακονήματα ἢ «εργόχειρο» ἀσχολεῖτο ἢ ἀσχολεῖται;

* Ὃπου ὑπάρχει τετράγωνο, σημειώσατε μετὰ σταυρὸ τὴν ἀντιστοιχὴ ἀπάντησή σας. Τὸ «Ἐρωτηματολόγιο» καὶ τὸ «Ἐντυπο πληροφοριῶν» συμπληρωμένα, παρακαλοῦμε νὰ σταλοῦν πρὸς:

Ἔρευνα: Σχεδιάσμα πνευματικῆς γεωγραφίας,
 Ἐπ. Καθηγητὴ Α. Μ. Σταυρόπουλο,
 Θεολογικὴ Σχολὴ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν,
 Τομέα Χριστ. Δατρείας, Ἀγωγῆς καὶ Διαπομπάνσεως,
 157 02 ΑΝΘ. ΙΑΙΣΙΑ (Τηλ. 77.94.752).

σέ δρόμους ποιμαντικής διακονίας



10. Ποιές κατηγορίες προσώπων ζητούσαν ή ζητούν τη συμβουλή του;
.....
11. Συνήθως πάνω σέ ποιά θέματα τόν συμβουλεύονταν ή και τόν συμβουλεύονται ακόμη;
.....
12. Ποιοί λόγοι ώθουñ ή ώθησαν τούς επισκέπτες του νά ζητήσουν τη βοήθεια και την καθοδήγησή του;
.....
13. Έχετε υπόψη σας συγκεκριμένο τρόπο ή τρόπους πού αντιμετώπιζε τά ερωτήματα και τά προβλήματα πού του έθεταν; Π.χ.
α) ακρόαση β) διάλογο
γ) γενική καθοδήγηση
δ) συγκεκριμένη καθοδήγηση
ε) διάραση στ) άλλο τρόπο
ποιόν ή ποιούς;
.....
14. Τί είδους πνευματική κατάρτιση είχε, σέ ποιούς τόπους, για πόσο καιρό και κοντά σέ ποιούς δασκάλους (γέροντες) μαθήτησε;
.....
15. Έχει σήμερα την πνευματική καθοδήγηση κάποιου άλλου (γέροντα);
Ναι Όχι
Αν ναι, ποιού;
.....
16. Ανέδειξε και ό ίδιος μαθητές;
Ναι Όχι
Αν ναι, ποιούς;
.....
17. Σέ δύσκολες ή ειδικές περιπτώσεις παρέπεμψε ή παραπέμπει σέ άλλους πνευματικούς;
.....
18. Στην αντιμετώπιση τών προβλημάτων χρησιμοποίησε και άλλα είδη γνώσεων (επιστημονικές, έμπειρικές ή άλλες);
.....
19. Θεωρούσε τόν έαυτό του αυτάρκη ή καμμιά φορά παρέπεμπε και σέ έπιστήμονες παρεμφερών ειδικοτήτων; Π.χ. α) γιατρούς
β) ψυχιάτρους γ) ψυχολόγους
δ) δικηγόρους ε) άλλους
ποιόν ή ποιούς;
.....
20. Ποιά ήταν ή συνεργασία του με την Έκκλησία του τόπου διαμονής του; Είχε συνεργασία με συλλόγους, οργανώσεις και λοιπές χριστιανικές κινήσεις;
.....
21. Ποιές είναι οι πηγές πληροφοριών για τό πρόσωπό του;
α) Άτομα πού τόν γνώρισαν ή άκουσαν γι' αυτόν (συμπληρώστε τό ειδικό «έντυπο πληροφοριών»)
β) Έχουν γραφτεί βιβλία ή άρθρα γι' αυτόν;
Ναι Όχι
Αν ναι, σημειώστε όνομα συγγραφέως, τίτλο, τόπο και χρόνο έκδόσεως, έκδοτικό οίκο, αριθμό σελίδων ή στοιχεία του συγκεκριμένου τεύχους του περιοδικού.
.....
γ) Διασώζεται άλληλογραφία του;
Ναι Όχι
Αν ναι, πού;
.....
δ) Τηρούσε προσωπικό ήμερολόγιο;
Ναι Όχι
Αν ναι, πού διασώζεται;
.....

- ε) 'Υπάρχει οπτικό ή ακουστικό υλικό γι' αυτόν;
- α. πίνακες ζωγραφικής: Ναι "Όχι
- β. φωτογραφίες: Ναι "Όχι
- γ. μαγνητοταινίες, κασέτες: Ναι "Όχι
- δ. βιντεοκασέτες: Ναι "Όχι
- ε. άλλη κατηγορία υλικού: Ναι "Όχι
- "Αν ναι, αναφέρατε την κατηγορία:

Για όλες τις πιά πάνω περιπτώσεις (α. έως ε.) σημειώσατε διευθύνσεις και τρόπους προμηθείας του υλικού.

22. Οι πληροφορίες πού έχετε γι' αυτόν μέχρι ποιά χρονολογία φτάνουν;
23. Τι σ'ας έχει κάνει ιδιαίτερη εντύπωση στο πρόσωπο αυτού του Γέροντα ή τής πνευματικής μορφής στην όποια αναφέρεσθε;
24. Μπορείτε να μ'ας αφηγηθείτε κάποιο ή κάποια χαρακτηριστικά περιστατικά από τη ζωή του;
25. Έχετε να προσθέσετε κάτι άλλο; "Αν ναι, γράψτε το.

Κύριος έρευντής είναι ο υπογράφων την «ανοιχτή επιστολή». Στην έρευνα συνεργάζεται ή πτυχιούχος τής Σχολής μας και οικονομολόγος δ. Σ ω τ η ρ ί α Ν ο ύ σ η, τής όποίας τό βιβλίο για τόν Γέροντα 'Ιερώνυμο τής Αιγίνης (1883 - 1966), 'Αθήναι, 'Εκδ. «'Επτάλοφος», 1978, είχε συγκινητική απήχηση στις ψυχές πολλών ανθρώπων. Στις προθέσεις της ήταν να συνεχίσει την εργασία εκείνη με έναν άλλο τόμο πού θά συγκέντρωνε υλικό για μορφές πού έζησαν στους διαφόρους τόπους τής 'Ελλάδος κατά τόν αιώνα μας. Στο πρόγραμμα συνεργάζεται και ο θεολόγος καθηγητής κ. Σ τ έ φ α ν ο ς Κ ο υ μ α ρ ό π ο υ λ ο ς. Μέχρι τώρα έχουν επίσης βοηθήσει οι τελειόφοιτες τής Θεολογικής Σχολής δ. Δ η μ η τ ρ ο ύ λ α Γ ε ω ρ γ ί ο υ και "Α ν ν α Κ α ν ε λ λ ά κ η. 'Η σύνταξη τής επιστολής και ή διάρθρωση του έρωτηματολογίου έγινε με τή βοήθεια όλων. "Όπως, ασφαλώς, καταλαβαίνετε ή διερεύνηση του ανεξαντλήτου αυτού θέματος δέν μπορεί να είναι έργο ενός ή μερικών ανθρώπων, αλλά πολλών. Γι' αυτό, ο αριθμός των συνεργατών και βοηθών τής έρευνας παραμένει ανοιχτός.

'Ονοματεπώνυμο και διεύθυνση αποστολέα.

('Ονοματεπώνυμο)

('Οδός - αριθμός)

(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

Γέροντας ή άλλη μορφή πού προτείνετε να διερευνήσουμε. (Για κάθε μορφή χρησιμοποιείστε ξεχωριστό έντυπο).

('Ονοματεπώνυμο)

('Οδός - αριθμός)

(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

"Ατομα πού μπορούν να μ'ας δώσουν πληροφορίες σχετικά με τό πρόσωπο αυτό. ("Αν οι «πληροφοριόδοτες» σας είναι πάνω από δύο, δώσατε τά 'ϊδια στοιχεία και γι' αυτούς).

1. ('Ονοματεπώνυμο)

('Οδός - αριθμός)

(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

2. ('Ονοματεπώνυμο)

('Οδός - αριθμός)

(Ταχυδρ. κώδικας - πόλη ή χωριό)

(Τηλέφωνο: πρόθεμα - αριθμός)

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΚΛΗΡΙΚΟΥ

Είναι πάρα πολύ δύσκολο να βρῆ κανείς τὰ κατάλληλα λόγια, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ κάποιον, πὸν σὲ μιὰ μεγάλη δοκιμασία τοῦ συμπαραστάθηκε σὰν πραγματικὸς πατέρας, ἀδελφός, φίλος, συγγενής. Καὶ τοῦτο γίνεται ἀκόμα δυσκολώτερο ὅταν γνωρίζει ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτός, δὲν θέλει δημόσιες εὐχαριστίες, δὲν θέλει κἄν νὰ ἀκουστῇ τὸ ὄνομά του, γιὰτὶ ὅ,τι κάνει, ὅ,τι ἔκανε γιὰ τὸ παιδί μου καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους, τὸ κάνει ὄχι γιὰ νὰ τοῦ ποῦν εὐχαριστῶ, ἀλλὰ γιὰτὶ ἀποτελεῖ δική του, προσωπική του ψυχική ἀνάγκη. Εἶναι ὁ ἄνθρωπος πὸν «κλαίει» μετὰ κλαιόντων καὶ χαίρει μετὰ χαιρόντων».

Ζητῶ τὴ συγγνώμη του, πὸν θὰ στενοχωρεθῆ διαβάζοντας τὰ ἐλάχιστα αὐτὰ λόγια τῆς ἀπειρου ὑποχρεώσεως καὶ εὐγνωμοσύνης μου. Δὲν θὰ τὰ ἔγραφα, ἂν δὲν ἀποτελοῦσε ἐπιθυμία τοῦ παιδιοῦ μου, ἐνὸς ἀγγέλου πὸν τόσο ξαφνικὰ καὶ πρόωρα ἔφυγε. «Μπαμπά, μοῦ ἔλεγε τακτικά, ἔχουμε μεγάλη ὑποχρέωση στὸ Δεσπότη μας, πῶς θὰ τοῦ τὴν ξεπληρώσουμε;».

Πρόκειται γιὰ τὸν Μητροπολίτη Νέας Σμύρνης κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟ. Στις 10 Δεκεμβρίου 1984 τὸ παιδί μου, παλληκάρι 19 ἐτῶν, κτυπήθηκε ἀπὸ τὴ φοβερὴ ἀσθένεια. Ἀπὸ τὴν ἐπομένη κώλας ὁ Δεσπότης ἦταν στὸ πλευρό μας. Σχεδὸν καθημερινὰ ἐρχόταν στὸ Νοσοκομεῖο. Τὸ ἄδολο χαμόγελό Του, τὰ δωράκια Του, τὰ χάδια Του, τὰ παρήγορα λόγια Του, ἦταν γιὰ τὸ παιδί ἀλλὰ καὶ γιὰ ὄλους μας τὸ καλύτερο τονωτικὸ φάρμακο. Στὸ 7μηνο μαρτύριο τοῦ παιδιοῦ μας ἡ παρουσία Του καὶ ἡ βοήθειά Του (ἡθικὴ καὶ ὕλική) ἦταν συνεχής.

Τὸν Μάιο φύγαμε μαζί στὸ Λονδίνο. Ἐκ τῶν προτέρων εἶχε φροντίσει γιὰ ὄλα. Γιατροὺς, Ξενοδοχεῖο, συνάλλαγμα. Ἦθελε ὁ Μιχαλάκης νὰ σωθῆ. Ἡ ἀγάπη του γι' αὐτὸν ἦταν πολὺ μεγάλη. Τὸν ἀγαποῦσε σὰν παιδί Του. Ἀλλὰ καὶ ὁ Μιχαλάκης ἔτρεφε γιὰ κείνον τὰ ἴδια αἰσθήματα. «Μπαμπά, μοῦ εἶπε κάποιον πρωινό, με τέτοιο Δεσπότη, εὐχαρίστως γίνομαι παπᾶς».

Τις τελευταῖες 40 μέρες, πὸν τὸ παιδί μας ἔδινε τὴν τελευταία του μάχη μετὰ τὸ θάνατο, καὶ πάλευε σὰν πραγματικὸ παλληκάρι καὶ σὰν πραγματικὸ Χριστιανόπουλο, με ὑπομονή, με καρτερία, με πίστη, με προσευχή, ἀγόγγυστα, ὁ Δεσπότης ἦταν καθημερινὰ στὸ πλευρό του. Ἐρχόταν πολὺ πρῶτῃ, καθόταν δίπλα του, τὸν χαίδνε κατά μαλλιά, μιλοῦσε μαζί του καὶ φεύγοντας ὄλο καὶ κάποιο δωράκι ἄφηνε κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι του.

Τὴν ἡμέρα τοῦ θανάτου τοῦ Μιχαλάκη ὁ Δεσπότης ἦλθε στὸν Εὐαγγελισμό μετὰ ταξὶ κατ' εὐθείαν ἀπὸ τὸ Ἄργος. Ἐτρέξε στὸ θάλαμο καὶ βρῆκε τὸ Μιχαλάκη νεκρὸ, εἶχε παραδώσει τὴν ψυχὴ του στὸν Ἐπουράνιο Πατέρα πρὸ ὀλίγων λεπτῶν. Πόνεσε πολὺ, ἔκλαυσε πολὺ, ἀγκάλιασε ἐμένα καὶ τὴν πρεσβυτέρα μου καὶ

κλαίγοντας μαζί μας προσπαθοῦσε νὰ μᾶς δώσει κουράγιο καὶ ὑπομονή.

Στὴ Νεκρώσιμη Ἀκολουθία ξέσπασε καὶ πάλι σὲ κλάματα τὴ στιγμὴ πὸν ἀποχαιρέτησε τὸν Μιχαλάκη με λίγα λόγια. Λίγα λόγια ἀλλὰ πὸν ἔλεγαν πάρα πολλὰ.

Σεβασμιώτατε γέροντα, Ἅγιε Νέας Σμύρνης κ.κ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΕ, ποτὲ δὲν θὰ ξεχάσω ἐγὼ καὶ ἡ οἰκογένειά μου τὴν ἀπειρη πατρικὴ σας ἀγάπη, τὴν καλωσύνη Σας, τὴν ἀμέριστη συμπαράστασή Σας καὶ τίς θυσίες πὸν κάνατε γιὰ νὰ σωθῆ τὸ παιδί μας. Μπορεῖ νὰ μὴν σώθηκε, γιὰτὶ ἔτσι ἤθελε ὁ Ἀρχηγὸς τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ὅσα καὶ νὰ γράψουμε γιὰ Σᾶς, εἶναι μηδὲν μπροστὰ στὰ τόσα πολλὰ πὸν κάνατε γιὰ τὸ παιδί μας.

Ἐνα μόνο σᾶς ὑποσχόμεθα. Θὰ προσευχώμεθα πάντοτε, ἂν καὶ ἀνάξιοι, γιὰ Σᾶς πρὸς τὸν Κύριόν μας. Πιστεύουμε ὅτι τὸ ἴδιο θὰ κἀν καὶ ὁ Μιχαλάκης ἀπὸ ἐκεῖ πὸν βρίσκεται, γιὰ Σᾶς πὸν τόσο πολὺ ἀγάπησε καὶ τόσο πολὺ τὸν ἀγαπήσατε.

Μὲ βαθύτατο σεβασμὸ καὶ ἀπειρη ἀγάπη καὶ εὐγνωμοσύνη,

ΠΑΝΤΕΛ. Μ. ΣΤΑΜΑΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ, ἱερεὺς
καὶ ἡ οἰκογένειά του.

ΕΝΟΡΙΑΚΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἀπὸ τὴν σελίδα 229)

διοικήσεως ἀπ' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει. Πατέρας καὶ διδάσκαλος κι ὄχι ἐξουσιαστής εἶναι ὁ ποιμὴν.

—Σύμμαχος εἰς τὸ ἔργον τοῦ ὁ Χριστός.

—Ἐπισφράγισις τοῦ ἔργου τοῦ ἡ προσευχῆ.

Με τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας τοποθετήσεις καὶ κατευθύνσεις περὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς τακτικῆς πὸν δέον ν' ἀκολουθοῦν οἱ ποιμένες - ἐφημέριοι ἐκαλύφθησαν πολλοὶ πτυχαι τῆς ποιμαντικῆς διακονίας ἐπὶ τοῦ συγκεκριμένου θέματος. Ἐτσι μετὰ θαθεῖαν εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστὸν καὶ τὸν προβληματισμόν μας διὰ μιάν καλύτερη παρουσία μας μέσα εἰς τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ ἔκλεισε ἡ πρώτη ἡμέρα τῆς συνάξεώς μας, ἐπισφραγίζοντάς τὴν μετὰ τὸ δεῖπνον καὶ τὸ Ἀπόδειπνον εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Κυρίας Θεοτόκου εἰς τὸν μοναστικὸν τόπον τῆς Φραγκαδίλλας, μετὰ τὴν ἐνδόμυχον ὑπόσχεσιν «ὡς δέδωκάς μοι ἐφύλαξα καὶ οὐδεὶς ἀπίω-λετο...» (Ἰωάν. ιζ' 12).

(Συνεχίζεται)

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΣΑΜΨΩΝ*

(Κριτ. ιγ' 1-ιστ')

Του ΒΑΣ. ΜΟΥΣΤΑΚΗ (†)

Ἡ «λεπτοκαμωμένη».

«4 Καὶ ἐγένετο μετὰ τοῦτο καὶ ἠγάπησε γυναῖκα ἐν Ἀλωρῆχ καὶ ὄνομα αὐτῇ Δαλιδᾶ».

Τί ἦταν ἡ Δαλιδᾶ; Πρῶτα, ὡς πρὸς τὴν καταγωγὴ τῆς, μένει ἀβέβαιον ἂν ἀνήκε στοὺς φιλισταῖκὸ ἢ τὸ ἐβραϊκὸ φύλο. Πολλοὶ τὴν κρίνουν ξένη, ἐπηρεασμένοι ἀπὸ τὸ κακὸ ποῦ ἔκανε στοὺς Σαμψών. Ἀλλὰ δὲν ἀποκλείεται νὰ ἦταν ὁμαίμονη μ' αὐτόν. Σὲ κάθε λαό, δὲν λείπουν οἱ ὁσίοιοι, οἱ συνεργοὶ τῶν κατακτητῶν.

Ἔμεινε στὴν Ἀλωρῆχ, σημειώνει ὁ ἱερὸς συγγραφέας. Ὑπονοεῖται μιὰ μικρὴ κοιλάδα, ἀβέβαιης τοποθεσίας, ὅπου θρισκόταν ἡ Σωρήχ, πιθανότατα πολίχνη.

Ὁ ἥρωάς μας, διαβαίνοντας ἀπὸ ἐκεῖ, πρόσεξε τὴ Δαλιδᾶ καὶ τοῦ ἔκανε ἐντύπωση. Θὰ ἦταν ὁμορφῆ. Μὲ λεπτὰ χαρακτηριστικὰ, ὅπως ὑποδηλώνει τὸ ὄνομά της. Ἀρκετὸ, ἐπιρρεπὴς ὅπως ἦταν πρὸς τὸ γυναικεῖο φύλο, γιὰ νὰ τὸν μαγνητῆσει καὶ ν' ἀσκήσει πάνω του ἔλξη.

Τὴν ἐρωτεύθηκε, ὅπως καὶ τόσες ἄλλες, χωρὶς αὐτὸ νὰ σημαίνει ὅτι τὸ αἶσθημά του ἦταν ρηχό.

Αὐτὸ τὸ λιγνὸ κορίτσι, αὐτὸ τὸ εὐθραυστο πλάσμα, μπόρεσε, ὅπως θὰ δοῦμε, νὰ συντρίψει ἐκεῖνο τὸ γερὸ ἄνδρα. Πῶς; Ἐπλανεύοντάς τον. Ἐξαπατώντας τον.

Θύμιζε μίσηο λουλουδιοῦ, ποῦ στὴν παραμικρὴ πνοῇ τῆς αὔρας ἔγερνε. Ἀλλὰ εἶχε μέσα της μιὰ δύναμη πῶς ἀνθεκτικὴ ἀπὸ ἐκείνη τῆς ὀξυᾶς ἢ τοῦ κέδρου. Ἰκανὴ ν' ἀνακόψει τὴν ἀποστολὴ τοῦ Σαμψών. Νὰ τὸν κάνει νὰ πέσει, ἀδύναμη λεία, στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν του.

Τυφλωμένοι ἀπὸ τὸ πάθος του γι' αὐτή, ἤθελε νὰ τῆς κάνει κάθε χατήρι. Δὲν ἀνεχόταν τὴν ἰδέα ὅτι ἴσως τὴν ἔχανε, ἂν τὴν κακοκάρδιζε. Ὁ ἔρωτας, ὅταν πηγάζει κυρίως ἀπὸ αἰσθησιασμό, ἐξιδανικεῖ τὸ ἀγαπώμενο πρόσωπο. Ἐπεκτείνει τὴ σωματικὴ καλλονὴ καὶ στοὺς χώρους τῆς ψυχῆς. Βλέπει τὰ ὄρατα μάτια καὶ στοὺς μέσα ἄνθρωπο. Ἐνῶ μπορεῖ νὰ εἶναι, ὡς ἠθικὰ κριτήρια, ἀλλοίθωρα. Βλέπει τὴν ἀδρὴ ὡς ἄνθρωπο πεταλούδας ἐπιδερμίδα στὴ θέση μιᾶς συνειδήσεως, ποῦ στὴν πραγματικότητά εἶναι κακάσχημη, ὡς τὴν ρυτιδιασμένη δὴψι μάγισσας.

Γιὰ τὸ θαυμαστὴ τῆς Δαλιδᾶς, ἀποκλειόταν, μέσα στὸν ἄγνὸ λυρισμὸ τοῦ ἐρωτικοῦ διώματος, νὰ μὴν ἦταν τὸ ἴδιο ὄραμα καὶ στὰ μύχια τοῦ εἶναι της ὅπως καὶ στὴν ἐπιφάνεια τῆς εἰδῆς καὶ τοῦ κορμοῦ της.

«5 Καὶ ἀνέβησαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων καὶ εἶπαν αὐτῇ ἄπάτησον αὐτόν καὶ ἰδὲ ἐν τίνι ἢ ἰσχύς αὐτοῦ ἢ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δυνατόμεθα

αὐτῷ καὶ δῆσομεν αὐτόν τοῦ ταπεινώσαι αὐτόν καὶ ἡμεῖς δώσομέν σοι ἀνὴρ χιλιῶν καὶ ἑκατὸν ἀργυρίου».

Βασιμμένοι σ' αὐτὸ τὸ δεδομένο, οἱ «ἄρχοντες» (ἴσως οἱ ἴδιοι οἱ σατράπες) τῶν Φιλισταίων πῆγαν καὶ τὴ θρῆκαν.

Τὸ εἶχαν πάρει πιὰ ἀπόφαση. Μὲ τὴν τόσο ἀσυνήθιστη σωματικὴ του ἀλκὴ, δὲν μποροῦσαν νὰ τὰ βγάλουν πέρα. Πολυάριθμοι ἄνδρες καὶ μάλιστα ἀρματωμένοι, πέφτοντας πάνω του, σκορπίζονταν ὡς κορνιαχτός, ποῦ τὸν παίρνει ὁ ἄνεμος. Κανένα εἶδος ἀντιπαράταξης δὲν ἴσχυε γι' αὐτόν.

Ἦταν ἕνας ἄνθρωπος τόσης ρώμης, ποῦ δὲν ἀντιμετωπιζόταν οὔτε μὲ τὸ πλῆθος.

Ἔνα παλιὸ ρητὸ λέει ὅτι ὅλοι ἀναμερίζουν σὲ ὅποιον ξέρεי ποῦ πάει. Ἀλήθεια μεγάλη, ἂν τὴν κρίνουμε γενικὰ. Ὅποιος ἔχει συνειδητὰ οἰκειοποιηθεῖ ἕνα εὐγενικὸ σκοπὸ στὴ ζωὴ του, ἐμπνέει σεβασμὸ καὶ ἀναγνώριση. Ἡ κοινωνία, ἔστω καὶ σιωπηλά, τὸν παραδέχεται.

Ἡ περίπτωση τοῦ Σαμψών, κατὰ ἕνα μέρος, ἐμπιπτει στὸν κανόνα. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἡμοσθενεῖς του, συνειδητοποιοῦσαν ἀπὸ μέρα σὲ μέρα ὁλοένα καὶ φωτεινότερα τὸ ἔργο ποῦ εἶχε ἀναλάβει. Καταλάβαιναν ὅτι ἦταν σταλμένος γιὰ νὰ σώσει τὸ λαό του, νὰ τὸν δγάλει ἀπὸ τὰ δεσμὰ τῆς ὑποτέλειας. Ἀρκετοὶ σκόνταφαν στὸ νὰ ἐρμηνεύουν σωστὰ τὴν κάθε φορὰ τακτικὴ ποῦ ἀκολουθοῦσε. Ἀλλὰ οἱ ἀμφιβολίες γιὰ τὴν ἀρθότητά της δὲν ἀντεχαν στὴν πειθῶ τῶν γεγονότων. Καὶ ἔτσι διαρκῶς αὐξάναν γύρω του τὰ «εὔγε». Καὶ περιορίζονταν οἱ μεμψιμοιρίες καὶ οἱ ἐπιφυλάξεις.

Ἀλλὰ ποῦ τὸ πῆγαινες καὶ τὸ ἄλλο; Τὴ θεόδοτη, ὑπερφυσικὴ του δύναμη, ποῦ ἄνοιγε καὶ αὐτὴ δρόμους ἀνάμεσα στοὺς πολλούς;

Νὰ, τώρα, οἱ ἐχθροὶ του τὸ ὁμολογοῦν. Ὅλες οἱ προσπάθειές τους νὰ σκεπάσουν αὐτὸ τὸ ἔντομο μὲ τὴν παλάμη τους, εἶχαν ἀποθεῖ μάταιες. Δὲν θὰ κατόρθωναν λοιπὸν ποτέ, μὲ τὴ βία τους ἀντιμέτωπη στὴ δική του, νὰ τὸν αἰχμαλωτίσουν καὶ νὰ τὸν ταπεινώσουν, ὅπως τόσο τὸ ἤθελαν.

Τί τοὺς ἀπέμενε; Ὁ δόλος. Γι' αὐτὸ ἀποτείνονται στὴ Δαλιδᾶ. Τάζοντάς της ἕνα δελεαστικὸ ποσὸ ὁ καθένας, τῆς προτείνουν ν' ἀνασύρει στὸ φῶς, χρησιμοποιοῦντας γιὰ δόλωμα τὰ κάλλη της, τὸ μυστικὸ τῆς ἀνεξήγητης σωματικῆς του δύναμης.

Ἡ πρόταση εἶναι πεντακάθαρη. Ἄς τὸν ρωτήσῃ καὶ ἄς μάθει. Τί τὸν κάνει νὰ μοιάζει μὲ δούλο; Ὅς ποῦ φθάνει ἢ ἀντοχὴ του; Καὶ ἄρα πῶς θὰ ἔχουν τὴν εὐχέρεια νὰ τὸν δέσουν καὶ νὰ τὸν ἐξουθενώσουν;

Ἡ Δαλιδᾶ δὲν ἀνταποκρινόταν στὸ παράφορο αἰ-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 220 τοῦ ὑπ' ἀρ. 15-16 τεύχους.

ΟΙ «ΝΕΕΣ ΑΙΡΕΣΕΙΣ» ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΒΟΥΛΗ*

Τοῦ π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ
Δρ. Θεολ., Δρ. Φιλολ., Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Κάθε παράρτημα δὲν ἔχει καμμιά αὐτονομία, λαμβάνει διαταγές ἀπὸ ἓνα κέντρο, κατὰ τὸ πλεῖστον στὴν Ἀμερικὴ, μερικὲς φορές ἐπίσης στὴν Ἰνδία ἢ στὴν Κορέα. Στὴν πράξι τὸ χρέμα πηγαινοέρχεται ὅπως μετακινεῖται συνεχῶς καὶ τὸ ἐργατικὸ δυναμικόν. Αὐτὴ εἶναι ἡ πρακτικὴ πλευρά.

Γ κ έ ρ τ Μ ά γ ι ε ρ : Ὁ ἑλληνικὸς Τύπος ἀνεφέρθη στὸ θέμα τῶν Κρίσινα μὲ ἀφορμὴ μιὰ δίκη. Ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ ἔγινε πρὶν ἓνα χρόνον γνωστὸ, πὼς ὁ διευθυντὴς τοῦ εὐρωπαϊκοῦ Κέντρου τῶν Κρίσινα ἐπρόκειτο νὰ συλληφθῆ στὴ Μόσχα ὡς πράκτορας τῆς CIA. Λίγον πρὶν μπόρεσε νὰ ἀποδράσῃ, ἀλλὰ τὰ μέλη τῆς ὀργανώσεως στὴ Μόσχα συνελήφθησαν καὶ φυλακίσθησαν. Κατηγορήθησαν μεταξύ ἄλλων πὼς εἶναι ἔνοχοι πράξεων ταπεινωτικῶν γιὰ τὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια, ὅπως γιὰ τὸ ὅτι ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ πίνουν τὸ νερὸ ποῦ ὁ γκουροῦ ἔπλεγε τὰ πόδια του.

Στὸ σημερινὸ καιρὸ, ὅλες αὐτὲς οἱ «λατρεῖες» ἢ αἰ-

(*) Συνέχεια ἐκ τῆς σ. 222 τοῦ ὑπ' ἀρ. 15-16 τεύχους.

ρέσεις πραγματοποιοῦν ἀλλαγές. Ὁ ἀγώνας τῶν Συλλόγων Πρωτοβουλίας γονέων τοὺς ἀνάγκασε νὰ καταφύγουν σὲ κρυφὴ (ὑπόγεια) δραστηριότητα καὶ ὅπως γίνεται καὶ ἀπὸ τὸ ἀμερικανικὸ ὀργανωμένο ἔγκλημα, οἱ αἱρέσεις αὐτὲς ὑπονομεύουν τὶς ἐπὶ μέρους κρατικὲς ὑπηρεσίες ἢ τὶς διαφορὲς θέσεις μὲ ἐπιρροή.

Αὐτὸ ἔχει τὸ προτέρημα πὼς τὰ μέλη φροντίζουν μόνον τοὺς γιὰ τὴν συντήρησί τους, ἢ ἰδιότητα τοῦ μέλους τῆς ὀργανώσεως μένει ἀγνωστὴ στὴν κοινωνία, καὶ τὸ κυριώτερον, διοχετεύουν πληροφορίες ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία τους, οἱ ὁποῖες στὶς ἡμέρες μας ἐπιφέρουν περισσότερο χρέματα παρὰ ἄλλες πηγές.

Ἐπὶ παραδείγματι στὴ γερμανικὴ ἐπιθεώρησι Stern ἐδημοσιεύθη μιὰ ἐπιστολὴ ἀναγνώστου, ἐνὸς ὑπολοχαγοῦ στὸ Χέτιγκεν, ὁ ὁποῖος παραδέχθηκε σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστολὴ πὼς εἶναι ὁπαδὸς τοῦ Μπαγκβάν. Ἐὰν ἀναλογισθῶ τί εἶδους καθήκοντα ἔχει ἓνας ὑπολοχαγός, τότε μὲ καταλαμβάνει φόβος.

Ἐνα ἄλλο παράδειγμα* στὸ Μόναχο, στὴ ζώνη ποῦ

σθμιά του. Ἦταν μιὰ ψυχὴ ποῦ γλιστροῦσε ἀνάμεσα στὶς φλόγες του, μένοντας «ἄτρωτος ἀγάπης» (πρὸλ. Ἄσμα 6' 5). Ἐλεύθερη νὰ ρυθμίζει τὴ συμπεριφορά, τοὺς σκοποὺς τῆς. Ἐξω ἀπὸ ὅ,τι θὰ ἦταν καλὸ γιὰ ἐκεῖνον.

Δέχεται λοιπὸν νὰ γίνῃ ὄργανο τῶν ἀρχόντων.

«6 Καὶ εἶπε Δαλιδὰ πρὸς Σαμφών· ἀπάγγειλον δὴ μοι ἐν τίνι ἡ ἰσχύς σου ἢ μεγάλη καὶ ἐν τίνι δεθήσῃ τοῦ ταπεινωθῆναί σε;».

Τὸ ἐρώτημά της πὼς ἔγινε; Δίχως ἄλλο, μὲ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν θεληγῶν της. Σὰν μιὰς γλυκειᾶς ὑπόσχες ἢ ἀπειλῆς. Καὶ μὲ μιὰ δόση θαυμασμοῦ της ὡς γυναίκας μπροστὰ στὸν ὑπερανδρισμὸ του. Ἄλλιως, δὲν θὰ ὑπῆρχε δικαιολογία καὶ ἐξήγησι γιὰ τὴν περιέργεια τῆς Δαλιδᾶς.

Τὸ ἀρσενικὸ γοητεύει τὸ θηλυκὸ πῶς; Μὲ τὴν ὁμορφιά, ἀλλὰ στὸ μέτρο ποῦ αὐτὴ εἶναι ἐναρμονισμένη στὴν ἀρρενωπότητα, τὴ φυσικὴ ρώμη. Καὶ ὡς πρὸς τὸ σημεῖο αὐτό, ὁ Σαμφών ἦταν ἓνας σοῦπερ στάρ, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερον.

Κατὰ παράλληλον μὲ τοὺς Ἑλληνας Ἡρακλῆ, Αἴαντα, Ἀχιλλέα.

Ἡ Δαλιδὰ χώνεται στὴν πλατεῖα ἀγκαλιά του καὶ τοῦ ὑποβάλλει μὲ χαϊδευτικὴ φωνὴ τὴν παράκλησίν της. Ὑποτίθεται ὅτι δὲν ἔχει καμμιά ὑστεροβουλία. Ὅτι δὲν ἀποβλέπει στὸ κακὸ του. Γιατί λοιπὸν νὰ μὴν τῆς ἀπαντήσῃ;

Εἶσαι καὶ τώρα ἀνύποπτος, Σαμφών, γιὰ τὸν κίνδυνον ποῦ παραμονεύει. Δὲν φαντάζεσαι ὅτι θρίσκεσαι κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιον τῆς καταστροφῆς σου. Κωφεύεις

στὰ λόγια ποῦ αἰώνια ψιθυρίζει ὁ θάνατος, ὅπως λέει ὁ Εὐριπίδης:

Οἱ νέοι ὡς πεθαίνουν,
μεγαλύτερον εἶναι τὸ ἔπαθλό μου*.

Τί πιὸ λαχταριστὸ γέρας γι' αὐτὸν ἀπὸ ἓνα νέο ὡς τὸ Σαμφών;

«7 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν Σαμφών· ἐὰν δῆσωσί με ἐν ἑπτὰ νευραῖς ὑγραῖς μὴ διεφθαρμέναις καὶ ἀσθενήσω καὶ ἔσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων».

Ἡ ἀπόκρισι δίνεται εὐκόλα. Χωρὶς κανένα δισταγμὸ. Χωρὶς τὴν παραμικρὴ καθυστέρησι. Πράγμα ποῦ σῆμαινε ἴσως ἀπουσία πονηρῆς σκέψης ἐκ μέρους του; Τουλάχιστον γιὰ τὴν ὑπουλη γυναίκα, ἢ ἐντύπωσι γι' αὐτὴ τὴν ἀπουσία ἦταν ἴδια μὲ τὴ βεβαιότητα. Τὸν πίστεψε λοιπὸν.

Ἄλλὰ τί ἀπογοήτευσῃ τὴν περιμένει!

«8 Καὶ ἀνήνεγκαν αὐτῇ οἱ ἄρχοντες τῶν ἀλλοφύλων ἑπτὰ νευράς ὑγράς μὴ διεφθαρμένας καὶ ἔδησεν αὐτὸν ἐν αὐταῖς».

Ἦγε κρυφὰ στοὺς ἄρχοντες καὶ τοὺς ἀνάγγειλε τί τῆς εἶχε ἀποκριθεῖ. Τὸ πίστεψαν καὶ ἐκεῖνοι. Ἐτοίμασαν λοιπὸν ἑπτὰ φρέσκες, ἀφθαρτες νευρές, τὶς παρέδωσαν στὴ Δαλιδὰ καὶ τὴ συμβούλεψαν νὰ δέσει σφιχτὰ μ' αὐτὲς τὸ θῦμα τους. Καὶ περιμέναν ἀνυπόμονα τὸ ἀποτέλεσμα. Κατὰ τὰ λεγόμενά του, ὁ Σαμφών θ' ἀκινητοποιεῖται ἔτσι. Οἱ χαλύδωνοι μῶνες του μάταια θὰ πάσχιζαν νὰ σπάσουν τέτοια δεσμά.

* Μετάφρ. Π. Λεκατσᾶ.

είναι απαγορευμένη για τα αυτοκίνητα, οργανώσαμε ένα κέντρο πληροφοριών. Μετά από λίγο ήλθε κάποιος όπαδός του Μπαγκβάν και με τη συζήτηση πληροφορήθηκα πώς είναι ειδικός για ηλεκτρονικούς έγκεφάλους στο ταχυδρομείο. Εάν σκεφθώ τώρα κανείς πώς από μερικό καιρό σε μας έτέθη σε κίνησι μιιά διαδικασία ώστε οι επιχειρήσεις να κάνουν τους ίσολογισμούς των τηλεφωνικά, τότε μ' αυτή την ροή των πληροφοριών υφίσταται για τον Μπαγκβάν ή δυνατότητα να αγοράζει κατά τὸ δυνατόν φθηνά επιχειρήσεις. Αυτό ίσχύει φυσικά και για τις άλλες κινήσεις.

Αυτές οι ομάδες συνεργάζονται θά έλεγα σύμφωνα με τὸ σύστημα του συνδικάτου.

Ερωτήσεις: Θά ήθελα να ρωτήσω τον κ. Χάακ ποιιά θέσι παίρνει ή Έκκλησία στην Δυτική Εύρώπη σ' αυτά τα θέματα.

Φρίτς Χάακ: Πρέπει δυστυχώς να πῶ πώς τὸ ὄλο φάσμα δὲν έγινε μέχρι τώρα ἀντιληπτό στην Έκκλησία. Όλοι δὲν ἀντελήφθησαν τὴ διάσταση πὸς ξεπερνάει τὴν προσωπική σφαίρα του ἀνθρώπου. Είμαι ἀπὸ τὸ 1969 ὁ πρῶτος ἐντεταλμένος μιᾶς γερμανικῆς Έκκλησίας γι' αυτά τα θέματα. Τότε άλλες Έκκλησίες είπαν: Η Έκκλησία τῆς Βαυαρίας έχει πολλούς πάστορες (και τῆς περισεύου). Σήμερα ὅλες οι ἐπισκοπές έχουν ἕνα ἐντεταλμένο γι' αυτά τα θέματα.

Πιστεύω πὸς οι Έκκλησίες πρῶτα ἀπ' ὅλα είναι ἀρμόδιες να δώσουν γι' αυτά τα θέματα πληροφορίες, να ἀσκήσουν γιὰ τὴν κοινωνία τὴν ὑπηρεσία ἐνός φρουροῦ.

Στὸ σημεῖο αὐτὸ δὲν πρέπει κανείς να παραβλέψη πὸς ὁ ὅρος «θρησκεία» δὲν είναι πάντοτε κάτι ἐκ τῶν προτέρων θετικό. Υπήρξαν πάντοτε θρησκείες πὸς θυσίας και ἀνθρώπους και στίς ἡμέρες μας είναι αὐτὸ ἕνα πρόβλημα πὸς ξεπερνάει τὸ χῶρο τῆς Έκκλησίας.

Τὸ δεύτερο σημεῖο είναι τὸ ὅτι ή Έκκλησία πρέπει να ἐκτελέση τὴν πνευματική ἀντιπαράθεση. Δὲν πιστεύω πὸς κάθε κληρικὸς πρέπει να γίνῃ ἀμέσως ἕνας ειδικὸς ἐπὶ τῶν αἱρέσεων. Σ' αὐτὸν πρέπει τὸ πρόβλημα να είναι φυσικά γνωστὸ και πρέπει να ἔχη μερικὲς βασικὲς γνώσεις σ' αὐτὸ τὸ θέμα.

Αὐτὸ μπορεί κανείς να τὸ δῆ σε δύο περιοχές. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος στην προεργασία, στὸ προφυλακτικὸ ἐπίπεδο.

Σ' αὐτὸ τὸ ἐπίπεδο νομίζω πὸς μιᾶ ἀπὸ τίς βασικὲς προϋποθέσεις είναι τὸ να δραστηριοποιεῖται κανείς γιὰ μιᾶ ἀνθρώπινη κοινωνία. Πιστεύω πὸς ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς χριστιανικῆς πίστεως ὑπάρχει κάτι τὸ πολὺ σημαντικό να λεχθῆ γιὰ τὰ προβλήματα του καιροῦ μας. Ἀλλὰ διερωτῶμαι, γιατί οι Έκκλησίες δυσκολεύονται τόσο πολὺ να τὸ πῶν. Ἐδῶ μπορῶ φυσικά να μιλήσω μόνο γιὰ τὴ δική μου Έκκλησία.

Κατόπιν θεωρῶ ὅν πολὺ βασικὸ και ἀποφασιστικὸ τὸ ὅτι οι χριστιανικὲς Έκκλησίες πρέπει να στραφοῦν στὸ παιδί. Πιστεύω πὸς ή καταστροφή ἀρχίζει στην πολὺ μικρὴ ἡλικία. Ὁ ἀνθρωπος πλημμυρίζεται με πληροφορίες διαπαιδαγωγεῖται να προσλαμβάνει τὸ κάθε τι και ἀναγκάζεται να συνεργήση σε ἕνα κόσμο πὸς γίνεται ὄλο και πὸς ἀπάνθρωπος. Οι-

πὸν αὐτὴ ή προκαταρκτικὴ ἐργασία δὲν χρειάζεται καθόλου γνώσεις σχετικὰ με τίς αἱρέσεις.

Ἡ δεύτερη περιοχὴ είναι ή συμπάρσταση ἀνθρώπων πὸς ἔχουν ειδικὸ πρόβλημα, π.χ. μέλη τῆς οἰκογενείας των ή ἀκόμη ή συμπάρσταση ἐκείνων πὸς βρίσκονται μέσα στίς ομάδες αὐτές. Ἐκείνοι ὅμως πὸς ἔχουν τὰ περισσότερα προβλήματα είναι αὐτοὶ πὸς ἦσαν μέσα στίς ομάδες και ἔφυγαν.

Πιστεύω πὸς ἐδῶ ἀποκτοῦν πολὺ βασικὴ σημασία τὰ ἅγια μυστήρια τῆς Έκκλησίας. Ἀλλὰ πάνω ἀπ' ὅλα νομίζω πὸς κάθε Ἐπὶ Μητρόπολι ὄφειλε να ἔχη τοῦλάχιστον ἕνα κληρικὸ, ἀπὸ τὸν ὅποιο οι ἄλλοι να λαμβάνουν πληροφορίες.

Αὐτὸ θά τὸ ἐπιθυμοῦσα και γιὰ τὸς Ἕλληνες κληρικούς στη Γερμανία. Τοῦτο γιατί ἀξάνονται οι περιπτώσεις παιδιῶν ἀπὸ οἰκογένειες ἑλληνικὲς πὸς ζοῦν πολλὰ ἔτη στη Γερμανία, τὰ ὅποια καταλήγουν σε τέτοιες ομάδες. Δύο ἡμέρες πρὶν ἀναχωρήσω γιὰ τὴν Ἑλλάδα ἔχα τὴν περίπτωσι ἐνός νεαροῦ Ἑλληνα πὸς ἔμπλεξε με τὴν Σαηεντόλοτς. Ἐγίνε φτωχότερος κατὰ 40.000 γερμανικὰ μάρκα και ἐσωτερικά ἦταν σε τέτοια κατὰστασι πὸς ἔπρεπε να καταφύγη σε νευρολογικὴ κλινική. Γι' αὐτὸ θά ἐπιθυμοῦσα πολὺ οι Ἕλληνες ἱερεῖς ἐκεῖ να ἡσχολοῦντο μ' αὐτὰ τα θέματα.

Κανίσιος Ράιχολδ: Τὸ ἔργο τῶν Συλλόγων Πρωτοβουλίας Γονέων είναι σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο τριπλό.

1. Πρέπει οι γονεῖς - θύματα να ἀποκτήσουν τὴ συναίσθησι πὸς δὲν είναι μόνοι, να ἀποκτήσουν κάποια ἀπόστασι ἀπὸ τίς αἱρέσεις, γιὰ να μπορέσουν να πάρουν θέσι ἐναντίον τους. Γιατί πρόκειται γιὰ τὰ παιδιὰ μας πὸς είναι μέσα στίς αἱρέσεις και ἐπιθυμοῦμε να τὰ ἀποδεσμεύσουμε ἀπὸ αὐτές.

2. Ἡ ἐνημέρωσι. Στὸ σημεῖο αὐτὸ ὁ Τύπος ἔχει βασικὴ σημασία γιὰ να ἐνημερώση τὸ κοινὸ γιὰ τὸ τί συμβαίνει με τίς αἱρέσεις και πὸς οι πρακτικὲς τῶν αἱρέσεων δὲν συμβιδάζονται με τὴν κοινωνία μας.

3. Πρόκειται γιὰ τὴν ἀποδέσμευσι ἀπὸ τίς αἱρέσεις. Τὸ να πάρῃ κανείς τὰ παιδιὰ ἀπὸ τίς αἱρέσεις είναι τὸ μικρότερο πρόβλημα. Τὸ μεγαλύτερο πρόβλημα είναι τὸ να ἐντάξῃ κανείς ξανά τὰ παιδιὰ ὅν μέλη τῆς κοινωνίας μας. Ἐδῶ βασικὴ σημασία ἔχει και ή θρησκευτικὴ ἀποψι.

Πιστεύω πὸς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν στὸ ποιμαντικὸ μῆνυμά του πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περιλαμβάνει μιᾶ βασικὴ φράσι: ή ιδιότης του μέλους σε μιᾶ τέτοια ομάδα είναι ἀσυμβίβαστη με τὴν ὀρθόδοξο πίστι.

π. Ἀλεξόπουλος: Αὐτὸ πὸς εἶπε ὁ κ. Ράιχολδ ίσχύει και γιὰ μᾶς. Στην Ἑλλάδα σχηματίσθηκε ή «Πανελληνίους Ἐνωσις γιὰ τὴν προστασία τῆς οἰκογενείας και του ἀτόμου». Σκοποὶ τῆς είναι ή προφύλαξις, ή προσφορά γιὰ βοήθεια σε γονεῖς και μέλη οἰκογενειῶν και σε πρῶην θύματα, ή διεθνῆς συνεργασία και πρὸ παντός ή προσφορά ἐναλλακτικῶν λύσεων να προσφέρουμε σ' αὐτὰ τὰ νεαρὰ ἄτομα τὸ ἀληθινὸ

νόημα της ζωής με δάσι την ὀρθόδοξο πίστι, για να μπορέσουν να ἀποκτήσουν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους σταθερὸ ἔδαφος.

Ε ρ ὠ τ η σ ι : Ἐὰν αὐτὲς οἱ ὁμάδες εἶναι διεθνεῖς ὀργανώσεις, σημαίνει αὐτὸ πὼς πρῶην θύματα ἀντιμετωπίζουν προβλήματα. ἔαν ἐγκαταλείψουν τὴν ὁμάδα;

Κ λ α ἰ ρ Σ α μ π ο λ λ ι ὄ ν : Φυσικὰ ὑφίστανται μεγάλα προβλήματα. Ὁ ἄνθρωπος θρίσκειται σὲ ἕνα κενὸ χῶρο, ἀλλὰ τὸ πιὸ φοβερὸ εἶναι τὸ συναίσθημα τοῦ φόβου.

Ἐδιδάχθησαν τὸν φόβο. Ὅχι τὸ συνειδητὸ φόβο, ἀλλὰ κάτι πολὺ βαθύτερο, ἕνα ὑπαρξιακὸ φόβο ποὺ θρίσκειται μέσα σὲ κάθε ἄνθρωπο. Ἀλλὰ διευρύνθηκε καὶ ἐμβαθύνθηκε ἀφάνταστα. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸν ἐκφράσῃ σωστὰ.

Μπορεῖ κανεὶς νὰ πῆ στὸν ἄνθρωπο, ἡ ζωὴ συνεχίζεται, ὅπως μετὰ ἀπὸ μιὰ ἀρρώστια. Τὴν ἡμέρα λέει: ναί! ἀλλὰ τὴν νύχτα οὐρλιάζει ἀπὸ τὸ φόβο· ζαλιζεται. Μὲ τὸ λογικὸ λέει: μπορῶ νὰ τὸ κάνω! γίνεται· ἀλλὰ ἡ καρδιά του, τὸ στομάχι του, ὅλα, μὸλις κοιμηθῆ, χάνουν πλεόν τὸν ἐλεγχὸ καὶ αὐτὸ εἶναι φρικτὸ νὰ τὸ ζῆση κανεὶς.

Φ ρ ἰ τ ς Χ ἄ α κ : Πρέπει κανεὶς νὰ προσθέσῃ πὼς ἂν φύγουν ἀπὸ τίς ὁμάδες πρόσωπα μὲ ὑπευθυνότητα ποὺ ἔχουν καλὴ γνώσι γιὰ τὴν ὁμάδα, πολὺ συχνὰ πρέπει νὰ φοβοῦνται γιὰ τὴ ζωὴ τους. Ὁ βαθμὸς τοῦ φόβου αὐξάνεται φυσικὰ μὲ τὸ βαθμὸ ὑπευθυνότητος ποὺ εἶχαν στὴν ὁμάδα. Ἐχει κανεὶς καὶ τὴν ἐμπειρία ὅτι τὰ μέλη ποὺ φύγουν ἀπὸ τίς ὁμάδες κατὰ τὸ δυνατόν κρατοῦν τὸ στόμα τους κλειστὸ. Ἐχουμε ὀλόκληρη σειρὰ περιπτώσεων ποὺ αὐτοκτόνησαν. Ἔτσι ἐπὶ παραδείγματι ὁ ἄνθρωπος ποὺ χρημάτισε ἐπὶ πολλὰ χρόνια σωματοφύλακας τοῦ Μπαγκδάν αὐτοκτόνησε.

Μερικὲς φορὲς παρατηρεῖ κανεὶς πὼς ἄλλοτε μέλη τῶν ὀργανώσεων τὰ ὁποῖα μιλοῦν καὶ ἰσχυρίζονται πὼς μποροῦν νὰ τὰ ἐξηγήσουν ὅλα εἶναι στὴν πραγματικότητα ἐντελῶς ἀκίβδυνα. Μὲ αὐτοὺς δὲν καταπιάνεται ἡ ὁμάδα· σ' αὐτὲς τίς περιπτώσεις ὁ φόβος τοὺς ἔχει ἐμφυτευθῆ.

Ἀλλὰ γνωρίζουμε ἀπὸ ἀνθρώπους καὶ ὁμάδες ὅπως ἡ Σαηεντόλοτζι πὼς οἱ ἄνθρωποι πραγματικὰ πρέπει νὰ φοβοῦνται γιὰ τὴ ζωὴ τους. Στὴν περίπτωσι τῆς «Ἀνάγνα Μάργκα» ὑπῆρξε μιὰ δίκη ἐναντίον τοῦ ἴδιου τοῦ γκουροῦ, ἐπεὶδὴ οἱ πρῶτοι ὀπαδοὶ τοῦ γκουροῦ ποὺ ἐγκατέλειψαν τὴν ὀργάνωσι δρέθηκαν σὲ ἕνα δάσος κατακρουρημένοι.

Γνωρίζω ἀπὸ πείρα πὼς ἂν κάποιος μέλος ἀπὸ τὴ μέση ἱεραρχία μιᾶς ὁμάδος τὴν ἐγκαταλείψῃ, ἐπὶ ὀλόκληρα ἔτη φοβᾶται νὰ μιλήσῃ γιὰ τὰ ἐσωτερικὰ τῆς ὀργανώσεως.

Γ κ ἔ ρ τ Μ ἄ γ ι ε ρ : Αὐτὸ εἶναι τὸ χαρακτηριστικὸ παράλληλο μὲ τὸ ὀργανωμένο ἔγκλημα. Τὰ μέλη μιᾶς ἐγκληματικῆς ὀργανώσεως δὲν μποροῦν σχεδὸν ποτὲ νὰ τὴν ἐγκαταλείψουν ζωντανοί.

Κ λ α ἰ ρ Σ α μ π ο λ λ ι ὄ ν : Εἶναι ὁ νόμος τῆς σιωπῆς.

Κ α ν ἰ σ ἰ ο ς Ρ ἄ ἱ χ χ ο λ δ : Ἐὰν κάποιος καταφύγῃ σὲ μιὰ αἵρεσι, τότε λέγεται πὼς εἶναι μὲ καθοδήγησι τοῦ Θεοῦ· σὲ χρειάζεται ὁ Θεὸς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Ἐὰν κάποιος ἀποτύχῃ, τότε ὅλο τὸ μῖσος τῆς αἵρέσεως σπρέφεται ἐναντίον αὐτοῦ τοῦ ἐνός. Τοῦ λένε: εἶσαι ἀποτυχημένος!

ΙΕ'

Η ΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Μὲ ἀφορμὴ τὸ διεθνὲς συνέδριο ὀργανώσεως τοῦ Σὰν Μουὺνκ Μουὺν στὴν Ἀθήνα, μιᾶς φρικτῆς αἵρέσεως ποὺ ἀπασχολεῖ ὄχι μόνο φορολογικὰ δικαστήρια, ἀλλὰ καὶ μυστικὲς ὑπηρεσίες, κοινοβούλια, γονεῖς, κοινωνικὲς ὑπηρεσίες, Ἐκκλησίες, ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐξέδωκε ἀνακοίνωσι στὴν ὁποία ὑπογραμμίζονται οἱ δλάσφημες διδασκαλίαι τῆς αἵρέσεως, ὅτι ἡ ἰδιότητα τοῦ μέλους τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς εἶναι ἐντελῶς ἀσυνίβαστη μὲ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανοῦ καὶ ὅτι ἡ ὀργάνωσι αὐτὴ εἶναι κοινωνικὰ καὶ ἔθνικὰ ἐπιζήμια.

«Τὰ νεαρὰ θύματα», ἀναφέρεται στὴν ἀνακοίνωσι, «διὰ νὰ συμβάλλουν εἰς τὴν «σωτηρίαν τοῦ κόσμου», δρκίζονται ὑποταγὴν εἰς τοὺς «ἀληθεῖς γονεῖς», δηλαδὴ εἰς τὸν Μουὺν καὶ εἰς τὴν σύζυγόν του καὶ ὑπόσχονται, ὅτι εἶναι ἔτοιμοι νὰ θυσιάσουν καὶ τὴν ζωὴν των διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Ἐγκαταλείπουν οἰκογενείας, σπουδὰς, ἐπαγγέλματα, προσφέρουν εἰς τὴν ὀργάνωσιν ὅλα τὰ περιουσιακὰ των στοιχεῖα καὶ ἐργασίαν «σκλάβων» εἰς τὰ διάφορα ἐργοστάσια τῆς κινήσεως, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἐργοστάσιον παραγωγῆς ἀεριοβόλων ὀπλων».

Εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν γίνεται ἐπίσης μνεῖα καὶ μιᾶς «πρακτικῆς» τῆς ὀργανώσεως ποὺ ἀποσκοπεῖ νὰ παρασύρῃ νεαρὰ ἀγύποπτα θύματα. Ὀργανώνει συνέδρια διάφορα ἐπιστημῶν καὶ στὴ συνέχεια προβάλλει: τὰ ὀνόματα τῶν ἐπιστημῶν αὐτῶν ὅταν ἐγγύθῃ διὰ τὴν σοβαρότητα τῆς κινήσεως, ἄσχετα ἂν οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ μπορεῖ νὰ μὴ γνωρίζουν πὼς πίσω ἀπὸ τὰ συνέδρια αὐτὰ κρύπτεται ὁ μίστερ Μουὺν.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀνακοίνωσι καταλήγει μὲ τὴν προτροπὴ πρὸς τοὺς Ἑλληγες ἐπιστήμονες καὶ διαγινόμενους νὰ μὴ συμμετέχουν στὰ συνέδρια αὐτὰ καί, ἰδιαιτέρως, νὰ μὴ δέχονται προσκλήσεις νὰ διδάξουν σὲ ἰδρύματα τοῦ Μουὺν, ὅπως εἶναι τὸ ὀνομαζόμενον Σεμινάριον τῆς Ἐνωτικῆς Θεολογίας τοῦ Μουὺν. Εἶναι γνωστὸ πὼς ὁ κ. Μουὺν διαθέτει ἰδιαιτέρη ὀργάνωσι μὲ στόχο τοὺς διευθυντὲς μεγάλων ἐφημερίδων καὶ τοὺς δημοσιογράφους (World Media Conference) καὶ ὅτι κατὰ τὸ παρελθὸν πραγματοποιήθησαν συνέδρια σὲ διάφορα σημεῖα τῆς γῆς (καὶ κρουαζιέρες!) μὲ συμμετοχὴ Ἑλλήνων δημοσιογράφων. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ ἀνακοίνωσι κάνει: εἰδικὴ μνεῖα τοῦ γεγονότος αὐτοῦ καὶ προτρέπει καὶ αὐτοὺς πατρικῶς «ὅπως συναισθανθοῦν τὰς εὐθύναι των καὶ ἀναθεωρήσουν τὴν στάσιν των ταύτην».

(Συνεχίζεται)

◆ ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ Ἀθῆναι, Ἰασιῦ 1 — Τηλ. 72.10.734 ◆

Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Ἰωάννης Μιχαήλ, Ἀναστασάκη 3 - 157 72 Ἀθῆναι Τηλ. 77.87.978.

✠ Ειδήσεις που ενδιαφέρουν τους Έφημερίους ✠

ΟΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ ΕΚΚΛΗΣ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ἀπό τις Ἱ. Μητροπόλεις τῶν Ἐκκλησιῶν Ἑλλάδος, Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου τὸ ὑπουργεῖο Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Ἐπιτελευμάτων ζήτησε μὲ ἐγκύκλιό του νὰ τὸ πληροφορήσουν ποιοὶ ἀπὸ τοὺς σπουδαστὲς ἐκκλησιαστικῶν σχολείων, ποὺ ἀποφοίτησαν ἀπ' αὐτὲς τῆ δεκαετίας 1975 - 85, χειροτονήθηκαν κληρικοί, καθὼς καὶ τὸ ἔτος ἀποφοίτησῶς καὶ τῆ σχολῆς ποὺ τελείωσαν.

ΠΑΠΑΔΕΣ ΣΤΟ ΓΙΑΠΙ!

Μὲ τὸν τίτλο αὐτὸ ἡ ἐφημερίδα «Ἡ Θεσσαλία» τοῦ Βόλου, σ' ἓνα ἐκτεταμένο ἄρθρο τῆς περιγράφει, μὲ πολὺ ζωντάνια καὶ θαυμασμό, τὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελεῖται στὸ ἱστορικὸ μοναστήρι Ζάβορδα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ἀπὸ κληρικούς τῆς. «Τὰ ράσα ἀνέβηκαν στὶς σκαλωσιές κι ἔπιασαν τὸ μυστρί καὶ τὸ σκεπάρνι» γράφει. Συγκεκριμένα, οἱ κληρικοὶ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως, μὲ τὴν προτροπὴ τοῦ ποιμενάρχῃ τους —ποὺ ἐργάζεται γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ μαζί τους— πηγαίνουν ἐκ περιτροπῆς ἑθελοντικὰ στὸ μοναστήρι καὶ κάνουν διάφορες ἐργασίες γιὰ τὴν συντήρησιν κι ἀποκατάστασιν φθορῶν ποὺ ἐπέφερε ὁ χρόνος. Μὲ τὴν εὐκαιρίαν ὁ Σεβ. κ. Σέργιος συζητᾷ μαζί τους ποιμαντικὰ κ.λπ. θέματα στὴ διάρκειαν τῆς κοινῆς τραπεζῆς, πρᾶγμα ποὺ ἰδιαίτερα συντελεῖ ὄχι μόνον στὴ βαθύτερη ἀλληλογνωριμίαν τους, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐνίσχυσίν τους στὸ ἱερατικὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελοῦν.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΙΕΡΕΩΝ ΤΗΣ Ἱ. ΜΗΤΡ. ΡΟΔΟΥ

Μὲ ἔγγραφόν τους πρὸς τὸ Διοικ. Συμβούλιον τοῦ Τ.Α.Κ.Ε., ἐφημερίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ρόδου διαμαρτύρονται γιὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ταμείου «παρακράτησιν ὀλοκλήρου τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν παλαιῶν ἀποδοχῶν μηνὸς Ἀπριλίου 1985 καὶ τῶν νέων ἀποδοχῶν ποὺ ἰσχύουν ἀπὸ 1ης Μαΐου 1985, ὡς ἀναφέρεται εἰς

Τοῦ κ. Εὐαγγέλου Π. Λέκκου

τὴν ὑπ' ἀρ. 9)1.4.1985 ἐγκύκλιον τοῦ ΤΑΚΕ».

Τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν τοῦ ΤΑΚΕ θεωροῦν οἱ ἱερεῖς ὡς ἀνίστη μεταχείρισιν «ἐν σχέσει μὲ τὰ ἄλλα ἀσφαλιστικὰ Ταμεία τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ τῶν ΝΠΔΔ» καὶ εὐελπιστοῦν ὅτι θὰ τύχῃ ἐπανεξετάσεως ἐκ μέρους τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.

ΑΚΩΛΥΤΟΣ Ο ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΚΛΗΡΙΚΩΝ ΣΕ ΔΗΜ. ΘΕΣΗ

Σὲ ἀπάντησιν σχετικοῦ ἐρωτήματος τοῦ ὑπουργείου Παιδείας, τὸ ὑπουργεῖο Προεδρίας μὲ τὸ ὑπ' ἀρ. ΔΙΚΠΡ)Φ322)291)9618)31.7.85 ἔγγραφόν του ἀποφάνθηκε ὅτι «σύμφωνα μὲ τὴ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ἀπ. 4045)83 Γ' Τμήματος καὶ 1030)85 Ὁλομ.) ὡς πρὸς τοὺς θρησκευτικὸς λειτουργοὺς δὲν ὑπάρχει κώλυμα διορισμοῦ σὲ δημόσια θέση καὶ κατὰ συνέπειαν, ὁ κληρικὸς μπορεῖ νὰ διορίζεται σὲ ὅποιαδήποτε ἄλλη δημόσια θέση (ὑπαλλήλου, διδασκάλου, γραμματέα κ.λπ.) καὶ ἀντίστροφα, ὑποκείμενος μόνον στὸν περιορισμὸ τῆς παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν. 1256)82. (Σχετικὴ ἐγκύκλιος Ὑπουργοῦ Προεδρίας ἀριθ. ΔΙΚΠΡ)Φ322)217)Α16620)17.4.84, ἔγγραφόν μας ἀριθ. ΔΙΚΠΡ)Φ322)287)8940)10.7.85)».

ΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΤΩΝ Ἱ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ

Κινεῖται ἤδη ἡ διαδικασία γιὰ τὴν πλήρωσιν ὀργανικῶν θέσεων λαϊκῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καὶ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ τῆς Κρήτης καὶ Δωδεκανήσου, σύμφωνα μὲ τὶς διατάξεις τοῦ νόμου 1476)84. Ὅπως εἶναι γνωστὸ, μὲ τὸν νόμον αὐτὸν μετατράπηκαν 160 θέσεις διακόνων σὲ θέσεις λαϊκῶν ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖες προτάσει τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ ἀποφάσει τοῦ ὑπουργοῦ ἐθνικῆς

παιδείας καὶ θρησκευμάτων κατανεμήθησαν στὴν Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ τὶς Ἱ. Μητροπόλεις. Οἱ ὑπάλληλοι αὐτοὶ θὰ μισθοδοτοῦνται ἀπὸ τὸ Δημόσιον Ταμεῖο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀνακουφισθοῦν οικονομικὰ ἰδίως οἱ πενέστερες Μητροπόλεις.

Στὸ περιοδικὸ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» μηνὸς Σεπτεμβρίου δημοσιεύονται σχετικὲς προκηρῆξεις γιὰ τὴν πλήρωσιν τῶν θέσεων, ποὺ κατὰ τὸν νόμον θὰ καταλάβουν οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι, ἀνάλογα μὲ τὰ προσόντα τους.

ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΝΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ «ΓΕΡΟΝΤΕΣ»

Οἱ εὐλαβέστατοι Ἐφημεριοὶ καὶ Διάκονοι θὰ πρόσφεραν σημαντικὴ βοήθεια, ἀν ἀνταποκρινοῦν μὲ προθυμίαν στὴν ἐκκλήσιν τοῦ «Ἐφημερίου» γιὰ τὴν κατάρτισιν τῆς «πνευματικῆς γεωγραφίας» τῆς Ἑλλάδος, συμπληρώνοντας τὰ σχετικὰ ἔντυπα πληροφοριῶν καὶ ἐρωτηματολογίων, ποὺ δημοσιεύονται στὸ παρὸν τεύχος καὶ ποὺ ἀφοροῦν στοὺς ἐν ζωῇ ἢ ἀπεθθόντας πνευματικούς «Γέροντες». «Ἡ ἀνάδυσιν στὴν ἐπιφάνειαν αὐτῶν τῶν μορφῶν, ... θὰ ἀποτελέσει μεγάλον κέρδος γιὰ τὰ ὑπολοιπα μέλη τῆς Ἐκκλησίας».

★

ΝΕΟΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΙ ΤΟΥ ΤΑΚΕ

—Παπαδοπούλου Εὐστρ., πρεσβυτέρα, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξιν 16.173, ἐφάπαξ 586.013.

—Ἀραβανῆς Β., ἱερεὺς, Γ)6, ἔτη ὑπηρεσίας 28, σύνταξιν 25.288, οἰκ. ἐπίδ. 1.816, ἐφάπαξ 473.574.

—Καλαντζῆς Δ., ἱερεὺς, Β)4, ἔτη ὑπηρεσίας 35, σύνταξιν 38.490, ἐφάπαξ 646.825.

(Στὶς παραπάνω συντάξεις χορηγήθηκε ἀύξηση 50)ο ἀπὸ 1.9.84).